

ILMARINEN

FÖRETAGSANSVAR 2015

Verkställande direktörens översikt:

ILMARINENS ÅR VAR UTMÄRKKT

2015

Ansvarsfullheten utgör en av våra värderingar och genom att agera ansvarsfullt i all vår verksamhet stärker vi Ilmarinens dragningskraft och stöder affärsverksamheten.

Som verksamhetsmiljö var år 2015 på många sätt krävande för pensionsförsäkringsbolaget och speciellt för placeringsverksamheten. Verksamhetsmiljön präglades av kraftiga kurssvängningar, en historiskt låg räntenivå samt av försvagade tillväxtutsikter inom den globala ekonomin. I Ilmarinen lyckades vi emellertid lotsa verksamheten även i svåra förhållanden och vi kan vara nöjda med vårt placeringsresultat.

Placeringarna gav en god avkastning

Förra året avkastade Ilmarinens placeringar 6,0 (6,8 år 2014) procent och placeringarnas marknadsvärde ökade med 1,6 miljarder euro till 35,8 (34,2) miljarder euro. Nyckeln till framgången inom placeringsverksamheten var vår långsiktiga placeringsstrategi, enligt vilken har vi långsiktigt spridit våra pensionstillgångar på olika tillgångsklasser

och även geografiskt. Förra året lyckades vi också särskilt väl med att fatta rätt placementsbeslut vid rätt tid.

Rekordhöga kundåterbärningar

Ilmarinens solvens var fortsatt stark och vårt solvenskapital steg fram till slutet av året till 8,2 (7,9) miljarder euro. Solvensnivån var 29,6 (29,8) procent. Kostnadseffektiviteten var också på en god nivå. Tack vare vår goda solvens och vår kostnadseffektivitet steg våra kundåterbärningar till en rekordhögt nivå på 98 (93) miljoner euro, dvs. till 0,6 (0,6) procent av den sammanräknade lönesumman för de företag som är försäkrade i Ilmarinen.

Förra året ökade Ilmarinens premieinkomst i sin helhet till knappt 4,3 (4,2) miljarder euro. Då det gäller utvecklingen av kundvolymen nådde vi emellertid inte upp

till samma nivå som åren innan och totalförsäljningen av pensionsförsäkringar var mindre än förra året, dvs. 250 (290) miljoner euro. Vi kan vara nöjda med kundanskaffningen, men vi är inte särskilt nöjda med kundomsättningen, och därför kommer vi uttryckligen att satsa på en positiv kundomsättning i fortsättningen. Vi ansvarar för nästan 900 000 finländares pensionskydd, av vilka över 320 000 pensionstagare fick sin pension från Ilmarinen i slutet av förra året. Ilmarinen betalade ifjol ut pensioner för sammanlagt 4,4 (4,4) miljarder euro.

Antalet personer i rehabilitering ökade

Inom våra arbetshälsotjänster genomförde vi under året sammanlagt över 1 900 (1 800) projekt i syfte att stöda arbetsförmågan, vilka omfattade 160 000 personer. Det motsvarar var tredje löntagare som är försäkrad

Timo Ritakallio
verkställande direktör

i Ilmarinen. Ett bevis på att arbetshälsoverksamheten ger resultat är att antalet beslut om invalidpension har minskat med över 30 procent under de senaste tio åren. Med hjälp av yrkesinriktad rehabilitering kan man förlänga yrkesbanorna och förra året ökade antalet personer i rehabilitering med 24 procent jämfört med året innan.

Förra året utfärdade Ilmarinen sammanlagt 22 800 (22 400) nya pensionsbeslut. Inom handläggningen av pensionsansökningar tog vi i bruk ett nytt datasystem som påskyndar och effektiviserar ansökningsprocessen och förbättrar dess kvalitet. Vi förberedde också datasystemändringar inför pensionsreformen som träder i kraft från ingången av år 2017. Vi kan ta fram de första nya förhandsberäkningarna enligt pensionsreformen för våra kunder under våren 2016.

Strategin förnyades

Under 2015 förnyade vi Ilmarinens strategi och under det återstående decenniet kommer vi att fokusera på fyra saker: att betjäna digitalt, att tillväxa lönsamt, att placera framgångsrikt och att skapa ett energiskt arbetsklimat. Vi ställde upp klara mål fram till år 2020 och beslutade koncentrera all affärsutveckling kring dessa fyra strategiska tyngdpunktsområden. Även våra kontorslokaler fungerar som ett instrument i genomförandet av strategin. Vi har moderniserat lokalerna för att möjliggöra ett resultatrikt arbete och arbetsklimat och för att höja energinivån och öka innovativiteten. En ny

VI IDENTIFIERAR FÖRÄNDRINGAR

- Kundernas förväntningar: enkelt och individuellt
- Digitalisering: möjliggör nya tjänster
- Tillväxtkällorna förändras: företagsamhet får en framhävd roll och arbetslivet förnyas
- Konkurrensställning: nya slags aktörer ändrar spelfältet, varumärket får en större roll

2016–2020 KONCENTRERAR VI OSS PÅ

- Att betjäna digitalt
- Att tillväxa lönsamt
- Att placera framgångsrikt
- Att skapa ett energiskt arbetsklimat

VÅRT MÅL 2020

- Bästa kunderfarenheten
- Stärkt marknadsställning
- Effektiv verksamhet
- Stark solvens

VÅR GRUNDLÄGGANDE UPPGIFT

är att sörja för att personalen i våra kundföretag får den pension som de intjänat i sitt arbete.

ÖPPET ANSVARSFULLT FRAMGÅNGSRIKT TILLSAMMANS

arbetsmiljö och nya arbetsredskap stöder en smidig växelverkan.

För att påskynda utvecklingsarbetet lanserade vi en verksamhetsmodell, som vi på finska kallar Wauhdittamo i syfte att engagera personalen och våra kunder att utveckla våra digitala tjänster. Ilmarinen vill axla en ny slags roll i stödandet av de finländska företagens tillväxt och framgång. Wauhdittamo är vårt sätt att utveckla snabbare, modigare och med gemensamma krafter.

Samhällsansvaret förtydligades

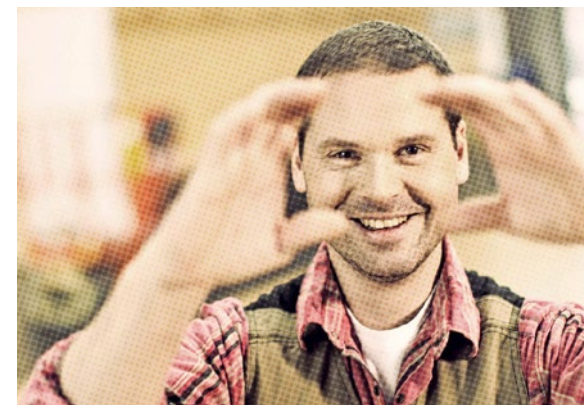
Ansvarsfullheten utgör en av våra värderingar och genom att agera ansvarsfullt i all vår verksamhet stärker vi Ilmarinens dragningskraft och stöder affärsverksamheten. Vi preciserade våra mål som avser en ansvarsfull verksamhet under året och beräknade för första gången koldioxidavtrycket av vår aktieplaceringsportfölj. Vi har redan länge varit en föregångare då det gäller ansvars-

fulla placeringar och vi avser att vara det även i fortsättningen.

Jag vill rikta ett varmt tack till alla våra kunder för visat förtroende, vår personal för ett utmärkt arbete och våra andra intressegrupper för en välfungerande dialog under det gångna året.

Timo Ritakallio
verkställande direktör

ILMARINEN I KORTHET

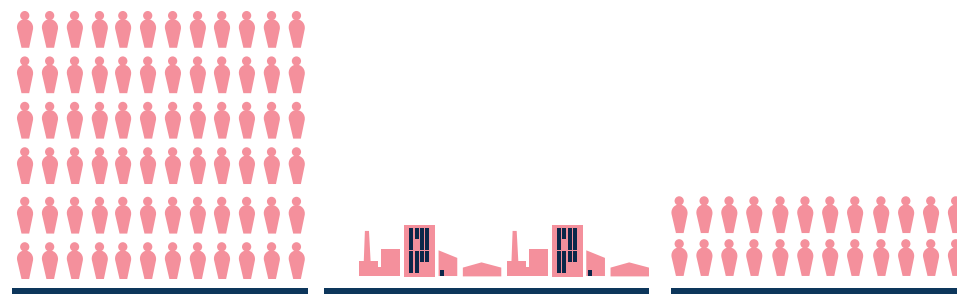
Ilmarinen är ett ömsesidigt arbetspensionsförsäkringsbolag. Vår uppgift är att säkerställa att våra kunder får den pension som de intjänar i sitt arbete. Vi arbetar också för ett bättre arbetsliv och stöder våra kunder att nå framgång. Ömsesidigheten innebär att våra kunder äger Ilmarinen.

Ilmarinen tillhandahåller två slag av försäkringar: arbetspensionsförsäkring för arbetstagare (ArPL), som arbetsgivare tecknar åt sina arbetstagare, och arbetspensionsförsäkring för företagare (FöPL), som företagare tecknar åt sig själva. Vi betjänar alla privata företag och företagare oberoende av företagsverksamhetens storlek eller bransch. Vi försäkrar över en halv miljon arbetstagare och 62 000 företagare, samt betalar pension till över 300 000 pensionsstagare. Totalt ansvarar vi för nästan 900 000 finländares pensionsskydd.

Vi tillhandahåller även täckande rehabiliteringstjänster och tjänster för ledning av arbetsförmågan för våra kunder. Dessutom är vi en betydande fastighetsinvestorare och uthyrare av kontorslokaler och bostäder. Företagsfinansiering hör också till våra tjänster.

Vi sköter det lagstadgade pensionskyddet i Finland och i samarbete med OP Gruppen har vi ett servicenät som täcker hela landet. Vi har investerat cirka en tredjedel av våra placeringstillgångar på över 35 miljarder euro i Finland. Andra betydande placeringsmarknader för Ilmarinen är Europa, Asien och Amerika. Med undantag för en portföljförvaltare som följer den asiatiska marknaden i Hongkong, arbetar hela vår personal i Finland.

Ilmarinens uppgift är att sköta arbetspensionskyddet för nästan 900 000 finländare

500 500
arbetstagare

38 400
ArPL-företag

61 900
FöPL-företagare

ARBETSPENSIONSAVGIFTER

För utbetalning av pensioner till 323 000 pensionstagare

För placeringar för framtida pensioner

Ilmarinens tjänster

Arbetspensionsförsäkring

Skötseln av pensionskyddet

Arbetshälsa och rehabilitering

Fastigheter och lokaler

Företagsfinansiering

Värderingarna styr vår verksamhet

Vår vision är att vara det mest tilltalande arbetspensionsbolaget. Vi verkar öppet, ansvarsfullt och framgångsrikt tillsammans. Vi anser att ansvarsfulla handlingar i allt vi gör stärker vår dragningskraft som arbetspensionsbolag och stöder en effektiv affärsverksamhet.

Nyckeltal och samhällelig inkomstfördelning

År 2015 uppgick vår premieinkomst från arbetsgivare, arbetstagare och företagare till 4,3 miljarder euro och vi betalade ut pensioner för 4,4 miljarder euro. Placeringsverksamheten genererade en nettoavkastning på 2,1 miljarder euro och placeringstillgångarnas värde ökade till 35,8 miljarder euro. Vid utgången av år 2015 hade Ilmarinen 573 anställda.

Största delen av Ilmarinens intäkter betalas ut i form av pensioner till nuvarande pensionstagare. Lika viktigt är emellertid att bereda sig för framtiden och att säkerställa att pension också kan betalas ut till kommande generationer.

NYCKELTAL OM ILMARINENS AFFÄRSVERKSAMHET OCH ORGANISATION (G4-9)	2015	2014	2013
Antal anställningar i slutet av redovisningsperioden	573	576	581
Premieinkomst, mn euro	4 269	4 167	4 087
Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde, mn euro	2 071	2 188	2 915
Omsättning, mn euro	6 885	5 717	5 901
Placeringstillgångarnas värde, mn euro	35 841	34 196	32 270

BERÄKNING AV DEN SAMHÄLLELIGA INKOMSFÖRDELNINGEN (G4-EC1)

ILMARINENS INTÄKTER (MN EURO)	2015	2014	2013
Premieinkomst	4 268,7	4 167,4	4 086,9
• ArPL, arbetsgivarens andel	2 927,2	2 859,5	2 870,3
• ArPL, arbetstagarens andel	997,4	981,1	914,6
• FöPL (företagare)	344,1	326,8	302,0
Kundåterbärningar för året innan	94,1	84,2	62,4
Nettointäkter av placeringsverksamheten exkl. rörelsekostnader	2 109,6	2 217,1	2 944,4
Övriga intäkter och kostnader	0,3	0,1	0,5
Intäkter sammanlagt	6 472,7	6 468,9	7 094,2

FÖRDELNINGEN AV ILMARINENS INTÄKTER (MN EURO)	2015	2014	2013
Till pensionstagare	-4 441,6	-4 350,9	-4 145,5
• ArPL-pensionstagare	-4 099,2	-4 021,5	-3 841,5
• FöPL-pensionstagare	-342,4	-329,4	-304,0
Avsättningar för framtida pensioner	-1 047,3	-823,9	-842,3
Avsättningar för framtida risker	-724,0	-1 046,9	-1 869,6
Buffertar för fluktuationer i placeringsavkastningen	-691,8	-1 001,6	-1 884,4
Buffertar för fluktuationer i försäkringsrörelsens resultat	-32,2	-45,3	14,8
Kundåterbärningar	-98,0	-93,0	-86,0
Personalkostnader	-53,8	-48,9	-47,9
Övriga serviceproducenter	-96,8	-100,9	-95,4
Källskatt	-11,2	-4,4	-7,4
Donationer	-0,05	-0,05	-0,05
Fördelning av intäkter sammanlagt	-6 472,7	-6 468,9	-7 094,2

Ilmarinens värderingar

ÖPPENHET

- Öppen för nya idéer
- Öppen kommunikation
- Öppen för att lyssna

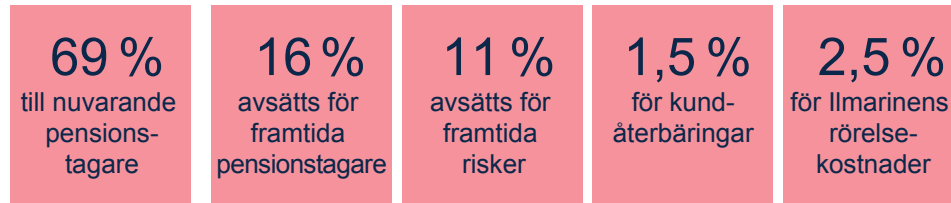
ANSVARSFULLT

- Ansvar för pensionsskyddet
- Ansvar för det egna arbetet
 - Ansvar som företag

FRAMGÅNGSRIKT TILLSAMMANS

- Tillsammans med kunderna
 - Tillsammans med samarbetspartners
 - Som ett enhetligt bolag

Ilmarinens inkomstfördelning

ILMARINEN

4,3 md €
arbetspensionsavgifter

2,1 md €
intäkter av
placeringsverksamheten

Donationer och sponsring

Efter kostnaderna för nuvarande pensions- tagare, framtida pensioner, framtida risker, kundåterbäringar och kostnaderna för vår egen verksamhet styrde vi på samma sätt som under tidigare år en liten del av våra inkomster (ca 50 000 euro) i form av vederlagsfria donationer för allmännyttiga ändamål. Vi beviljade donationer till bl.a. Sydän- ja keuhkosiirrokkat SYKE ry, Fin-

lands Handikappidrott och -motion VAU rf, Rädda Barnen rf, Maanpuolustuksen tuki ry, Kvinnobanken, Finlands Röda Kors och Njurstiftelsen. Vi sponsrade även Henkilöstöjohdon ryhmä HENRY ry, Operafestivalen i Nyslott, Sonera Stadium, Badmintonförbundet, Finländska Kammarorkestern, Orienteringsförbundet och Centraförbundet för de gamlas väl rf.

ILMARINENS FÖRETAGSANSVAR

Ansvarstagandet utgör en oskiljaktig del av all vår verksamhet. Förutom de företagsansvarsteman som kan härledas ur vår egen affärsverksamhet beaktar vi även megatrenderna då det gäller ansvarsfull verksamhet, t.ex. beaktandet av klimatförändringen, skatteavtrycket, cyberhot, kravet på mångfald och på ett ökat ansvarstagande inom hela samhället.

Utifrån megatrenderna och särdragen i vår affärsverksamhet har vi identifierat de ansvarsaspekter som är väsentliga för Ilmarinen och för vilka vi redogör i rapporten som följer.

Relevanta aspekter inom Ilmarinens företagsansvar

SAMHÄLLET

- Lagstadgad grunduppgift och en kostnadseffektiv och högklassig skötsel av den

DEN BÄSTA KUNDUPPLEVELSEN

- Skötseln av pensionsskyddet
 - Tjänster för att förlänga yrkesbanorna

TRANSPARENS

- Öppen dialog med intressegrupper
- Konsekventa ställningstaganden
- Täckande rapportering om företagsansvar

ILMARINENS ANSVARSTAGANDE

DE AFFÄRSETISKA PRINCIPERNA

- Compliance-funktion som säkerställer att regleringen följs
- Väsentliga teman bl.a. dataskydd och ett ansvarsfullt kundarbete

ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

- Skötseln av pensionstillgångarna
 - Aktiv ägarroll
- Ansvarsfullheten som en del av investeringsbesluten

EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

- Energiserande arbetsplats
- Främjande av mångfald
 - Rättvisa löner och ersättningar

DEN BÄSTA KUNDUPPLEVELSEN

SKÖTSELN AV PENSIONSSKYDDET

Vår grundläggande uppgift är att säkerställa att personalen i våra kundföretag får den pension som de tjänat in i sitt arbete. Arbetspensionen utgör en viktig del av det finländska socialskyddet och inverkar således direkt på finländarnas välbefinnande.

Vi ansvarar för pensionsskyddet för cirka var tredje finländare som arbetar inom den privata sektorn. Vi har 62 000 försäkrade företagare och 38 000 försäkrade företag, i vilka det arbetar sammanlagt över en halv miljon personer. Varje år uppbär vi arbetspensionsavgifter för över fyra miljarder euro och betalar pensioner till över 300 000 personer, likaså för över fyra miljarder euro.

Ilmarinens försäkrings- och pensionstjänster

Vårt mål är att betjäna våra kunder så bra som möjligt – så att kunden snabbt och smidigt kan sköta sitt ärende. Kunderna förväntar sig allt mer individuella tjänster av sitt arbetspensionsbolag. Digitaliseringen möjliggör detta och under de närmaste åren kommer vi särskilt att utveckla våra digitala tjänster.

Försäkringstjänster

Vi sköter vår grundläggande uppgift att tillhandahålla arbetspensionsförsäkring så gott vi kan och så smidigt som möjligt med tanke på våra kunder. Majoriteten av våra kunder är fortfarande årsanmälare. Redan en fjärdedel av våra kunder anmäler emellertid sina arbetstagares inkomster till oss varje månad för beräkningen av den faktiska arbetspensionsavgiften. År 2015 utvecklade vi våra nättjänster för försäkringsärenden och våra faktureringsprocesser på basis av responsen från kunderna. Vi mäter vår serviceförmåga genom att be våra kunder bedöma hur enkelt de kan sköta sina ärenden med oss, hur täckande vårt serviceutbud är och om tjänsternas genomförande är ändamålsenligt.

Allt flera kunder sköter sina försäkringsärenden över nätet. År 2015 kom 57 procent av kundernas kontakttaganden via tjänsten ilmarinen.fi och 43 procent via de övriga kundservicekanalerna. Trots det var responsen som anger användarnas vilja att rekommendera tjänsten Ilmarinen.fi (Net Promoter Score eller NPS) endast 5 (på en skala där det lägsta betyget är -100 och det bästa +100). År 2016 är vårt mål

ILMARINENS PENSIONSBEKLUT SOM GES I RÄTT TID (KPI)

	2015	2014	2013
Pensionsbeslut som utfärdats senast under den månad när pensionen börjar	89 %	94 %	94 %

därför bland annat att förbättra tjänsterna för månadsanmälare och att göra ärendehanteringen ännu snabbare och enklare än tidigare.

Pensionstjänster

Många av våra pensionskunder ansöker om pension endast en gång under sitt liv – därför är det av yttersta vikt att våra pensionstjänster lyckas utmärkt vid varje servicesituation. Vid handläggningen av pensionsansökningar fäster vi särskild uppmärksamhet vid snabbhet (handläggningstid) och kvalitet och vi mäter hur väl vi lyckas inom dessa delområden. År 2015 var Net Promoter Score (NPS) för pensionstjänsterna +47, då det ett år tidigare var +50. Våra kunder var således tvungna att vänta på sina pensionsbeslut längre än året innan och vi antar att detta minskade NPS, dvs. andelen kunder som är villiga att rekommendera oss. Kunderna var emellertid överlag mycket nöjda med pensionstjänsten och gav den betyget 4,1 på skalan 1–5.

År 2015 satsade vi på digitaliseringen av pensionshandlägningsprocessen. Det innebär att vi i framtiden kan erbjuda mer automatiserade och därigenom snabbare handläggning än för närvarande. Digitaliseringen av handlägningsprocessen har även medfört utmaningar under överföringskedet, vilket har synts i form av dröjsmål i handläggningen av vissa kunders pensionsansökningar. Då vi under åren 2014 och 2013 kunde utfärda 94 procent av pensionsbesluten under den månad när pensionen började, var motsvarande andel år 2015 endast 89 procent. Problemen har lösts vartefter de uppstått och målet är att situationen ska normalisera sig under år 2016. Vi ger pensionstagarna prognoser om handläggningstiderna på våra webbsidor.

År 2016 är vårt mål också att förbättra pensionstagarnas möjligheter att följa hur pensionsansökan framskrider hos Ilmarinen och att ta fram en elektronisk tjänst för ansökan om pension.

Kundupplevelserna utgör kärnan i strategin

Kundupplevelserna utgör ett av våra fokusområden i vår strategi för åren 2016–2020. Ilmarinens ledningsgrupp följer regelbundet upp utvecklingen av kundernas serviceupplevelser. Vi mäter kundtillfredsställelsen flera gånger under serviceprocessen och

vidtar tar hela tiden åtgärder för att förbättra kundupplevelserna. Under den löpande strategiperioden vill vi ta fram och genomföra sådana digitala tjänster som våra kunder har nytta och glädje av varje dag när de sköter sina ärenden med oss. Våra kunder är delaktiga i detta utvecklingsarbete.

ILMARINENS KUNDOMSÄTTNING	2015	2014	2013
Genomsnittligt antal kunder som väljer att stanna i bolaget	96 %	96 %	97 %

VILJAN BLAND ILMARINENS KUNDER ATT REKOMMENDERA BOLAGET, DVS. NPS (NET PROMOTER SCORE, SKALA -100 TILL +100) (G4-PR5)	2015	2014	2013
NPS, samtliga kunder	24*	24	22
NPS, stora kundföretag (över 250 arbetstagare)	57*	51	51
NPS, medelstora företagskunder (50–250 arbetstagare)	42	38	40
NPS, små företag och mikroföretagskunder (1–49 arbetstagare)	-2*	3	-3
Ilmarinens webbtjänst NPS	5	28	29
Ilmarinens telefontjänst NPS	59	59	60
Ilmarinens pensionstjänst på nätet NPS	21	39	34
Ilmarinens försäkringstjänst NPS	-4	23	26

*preliminär prognos

ILMARINENS REHABILITERINGSVERKSAMHET (KPI)	2015	2014	2013
Antalet förhandsbeslut om rehabilitering (st.)	3 084 st.	2 480 st.	2 375 st.
Rehabiliteringens resultat, dvs. hur stor andel av alla rehabiliteringsklienter som står till arbetsmarknadens förfogande efter att rehabiliteringen slutförts (%)	78 %	77 %	73 %

TJÄNSTER FÖR ATT FÖRLÄNGA YRKESBANORNA

Utöver lagstadgade rehabiliteringstjänster har kunderna allt mer börjat förvänta sig att Ilmarinen också erbjuder sakkunskap för utvecklande av förfaranden för ledningen av arbetsförmågan och för utvecklande av arbetslivets kvalitet. Genom ett systematiskt samarbete kan vi minska risken för arbetsförmåga i kundföretagen, stöda hanteringen av personalkostnaderna och förbättra lönsamheten. Genom ett bedriva ett omfattande samarbete med våra kunder bidrar vi till att förlänga yrkesbanorna.

Yrkesinriktad rehabilitering

Om en arbetstagares eller företagares arbetsförmåga är nedsatt, kan han eller hon ansöka om yrkesinriktad rehabilitering för att kunna fortsätta arbeta eller för att återgå till arbetslivet. År 2015 utfärdade vi 3 084 rehabiliteringsbeslut. Antalet beslut ökade med 24 procent jämfört med året innan. Rehabiliteringens resultat förbättrades också, dvs. andelen rehabiliteringsklienter som efter avslutad rehabilitering stod till arbetsmarknadens förfogande av alla rehabiliteringsklienter steg till 78 procent (77 procent år 2014).

Ledning av arbetsförmågan

Inom Ilmarinens tjänster för ledningen av arbetsförmågan var kundsamarbetet exceptionellt omfattande under år 2015. Vi ordnade fyrtio utbildningstillfällen för ett bättre arbetsliv för våra kundföretag runt om i Finland, vilka samlande cirka 2 200 personer. Utbildningsteman var bl.a. förmansarbetet, utvecklandet av arbetets smidighet och samhörigheten samt skapandet av en kultur för stöd i ett tidigt skede vid risk för arbetsförmåga på arbetsplatserna. Därtill pågick det under året cirka 1 900 enskilda utbildningar eller samarbetsprojekt med kunderna. Projekten omfattade cirka 160 000 personer, dvs. ungefär en tredjedel av de arbetstagare som är försäkrade i Ilmarinen.

Samarbetet med kunderna är systematiskt och målinriktat och projekten inriktas alltid på gemensamt identifierade utmaningar inom ledningen av arbetsförmågan. Vi ingår skriftliga avtal om samarbetet och resultaten av genomförda tjänster följs upp bl.a. med mätare som gemensamt avtalats om med kunderna samt med kundenkäter.

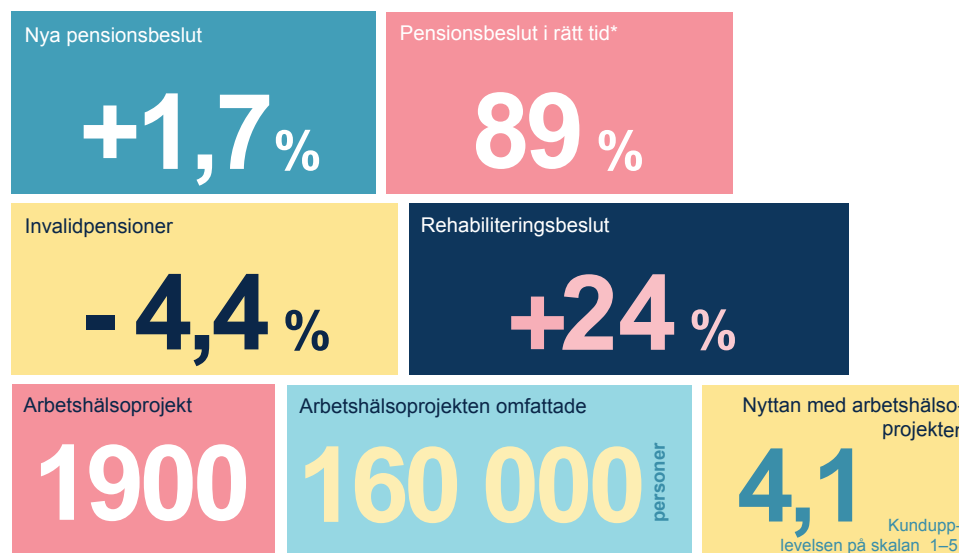
I Ilmarinen finns det noggranna anvisningar och regler för arbetshälsoverksamheten. Verksamheten grundar sig alltid på en bedömning av risken för arbetsförmåga i kundföretaget och det faktiska behovet av tjänster för ledningen av arbetshälsan. Vi ställer upp mål och mätare för varje samarbetsprojekt och fäster särskild uppmärksamhet vid kostnadsledningen. Riktlinjerna för vår arbetshälsoverksamhet redogörs på vår [webbplats](#).

Vi mäter kvaliteten på vår arbetshälsoverksamhet med hur villiga våra kunder är att rekommendera våra tjänster för ledningen av arbetsförmågan samt med den nytta som kunderna upplever att de får av samarbetet. Resultaten har varit utmärkta. År 2015 bedömde kunderna sin vilja att rekommendera (NPS) Ilmarinens experter på arbetshälsoärenden med värdet 80 (på en skala, där det sämsta möjliga betyget är -100 och det bästa +100) och nytta med samarbetet med värdet 4,1 (på skalan 1–5). År 2014 var motsvarande värden 85 och

4,2, vilket visar att tjänsternas effektivitet fortfarande är på god nivå. Vårt mål år 2016 är att upprätthålla en god kvalitetsnivå och att ta fram tjänster som finns tillgängliga för en allt större andel kunder.

År 2015 utvecklade vi speciellt metoder för bedömningen av det praktiska ledningsarbetet för att stöda arbetsförmågan i kundföretagen. År 2016 kommer vi att fokusera på de digitala tjänsterna i utvecklingen av ledningen av arbetshälsan. I slutet av år 2015 öppnade vi på [ilmarinen.fi](#) stigen för ett bättre arbetsliv, som innehåller verktyg för att identifiera nuläget, utveckla förmansarbetet, trygga arbetsförmågan, bygga en bra arbetsmiljö och för ett helhetsbetonat välbefinnande. Vi kommer att komplettera stigen med ett flertal tjänster för ledningen av arbetsförmågan under år 2016.

EFFEKTEN AV ILMARINENS TJÄNSTER FÖR ATT FRÄMJA ARBETSHÄLSAN (KPI)	2015	2014
Nytta som kunderna upplever sig ha av arbetshälsoprojekten	4,1 / 5	4,2 / 5

*Pensionsbeslut i rätt tid anger den andel pensionsbeslut som vi utfärdade senast under den månad när pensionen började.

SAMHÄLLET

KOSTNADSEFFEKTIV SKÖTSEL AV DEN GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTEN

För att vi ska kunna sköta pensionsskyddet på ett ansvarsfullt sätt krävs att vi är kostnadseffektiva. Kostnadseffektivitet är en viktig konkurrensfaktor för Ilmarinen och ett centralt krav med tanke på hela systemets hållbarhet och legitimitet. Som en stor aktör har vi en betydande inverkan på den genomsnittliga kostnadseffektiviteten inom hela pensionssystemet.

Vi finansierar vår verksamhet med omkostnadsdelen som ingår i arbetspensionsavgiften. Kostnaderna för placeringsverksamheten täcks med placeringsintäkterna. Hur effektiv en pensionsanstalts verksamhet är bestämmer hur mycket pengar organisationen använder för att sköta sina verkställighetsutgifter och vilka resultat som kan uppnås till förmån för kunderna. Ilmarinen strävar efter att vara så effektiv som möjligt och att producera ett stort omkostnadsöverskott. Ju effektivare vi arbetar, desto större överskott genereras och desto bättre återbärningar kan vi betala våra kunder.

Ilmarinens styrelse ställer upp bolagets kostnadseffektivitetsmål varje år. Utifrån

det fastställer Ilmarinens ledning målen för konstadseffektiviteten och åtgärdsplanerna för de olika funktionerna genom hela organisationen samt följer upp och bedömer systematiskt hur de uppnås.

Pensionsbolagets effektivitet jämförs med omkostnadsprocenten. Den beskriver pensionsbolagets egna omkostnader i förhållande till omkostnadsinkomsten och fastställer även omkostnadsöverskottet. Utöver omkostnadsprocenten mäter vi även Ilmarinens verksamhetseffektivitet med de absoluta verksamhetskostnaderna i euro. Vårt mål är att de årliga verksamhetskostnaderna inte ska öka under strategiperioden 2016–2020. Vi rapporterar om prognoserna för omkostnadsprocenten och verksamhetskostnaderna till Ilmarinens styrelse varje månad.

År 2015 var Ilmarinens omkostnadsprocent 75,5 procent. Stora investeringsutgifter, bl.a. i anslutning till förnyandet av pensionshandläggningen inverkade på omkostnadsprocentens nivå. De totala driftskostnaderna uppgick till 151 miljoner euro och verksamhetskostnaderna som täcks med arbetspensionsavgiftens omkostnadsdel till 109 miljoner euro. Tack vare vår goda kost-

ILMARINENS OMKOSTNADSPROCENT OCH DRIFTSKOSTNADER (KPI)	2015	2014	2013
Omkostnadsprocent	75,5 %	76,0 %	75,0 %
Totala driftskostnader (mn euro)	150,7 mn €	149,8 mn €	143,4 mn €

Våra placeringar avkastade

6,0 %

Våra placeringstillgångar

35,8 md €

Vår solvensnivå

29,6 %

Vår kostnadseffektivitet

75,5 %

I kundåterbäring betalade vi

98 mn €, vilket är 0,6 % av lönesumman

Solvenskapital

8,2 md €

I pensioner utbetalade vi

4,4 md €

I pensionsavgifter genererades

4,3 md €

nadseffektivitet kunde vi betala rekordstora kundåterbärningar på 98 miljoner euro (93 mn euro år 2014 och 86 mn euro år 2013).

ANSVARSFULLA PLACERINGAR

SKÖTSLEN AV PENSIONSTILLGÅNGARNA

Arbetspensionssystemet utgör en viktig del av den sociala tryggheten i Finland. Genom pensionstillgångarna tryggas en hållbar finansiering av pensionerna. Enligt lagen ska arbetspensionstillgångarna placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt. Genom att framgångsrikt placera de pensionstillgångar som vi förvaltar över säkerställer vi att personalen i våra kundföretag och företagarna i sinom tid får den pension som de intjänat. Det är fråga om att bära ansvar över en mycket lång tid – för ett arbetspensionsbolag är kvartalet närmare 25 år än tre månader.

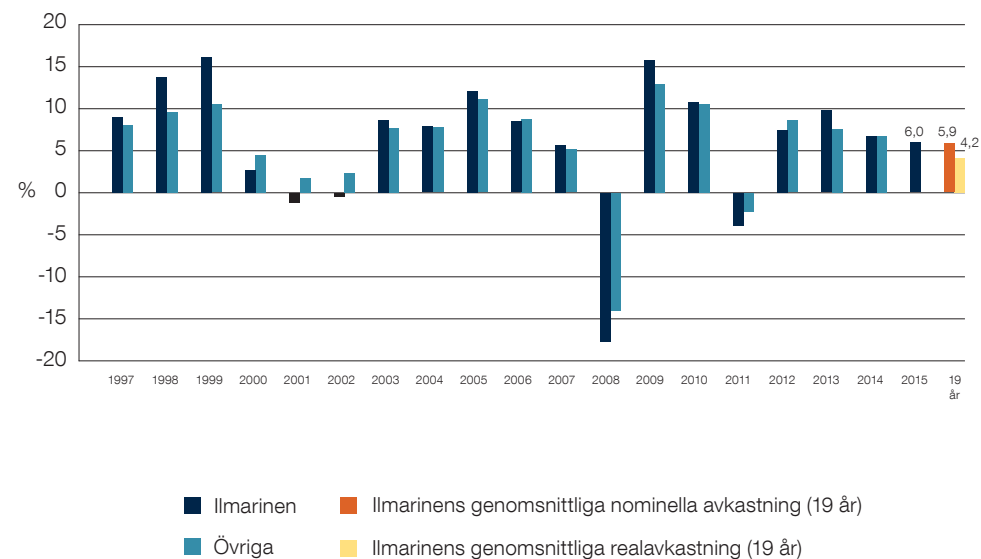
Den genomsnittliga reella placeringsavkastningen som vi fått på våra pensionstillgångar på lång sikt är 4,2 procent. Detta överstiger avkastningskravet på 3,5 procent, på vilket Pensionsskyddscentralen stöder sig i prognoserna om arbetspensionsavgiftens utveckling. År 2015 var avkastningen på Ilmarinens pensionstillgångar 6 procent och solvensnivån, dvs. solvenskapitalets andel av ansvarsskulden var 29,6 procent. Solvensnivån var över tvåfaldig i förhållande

till den solvensgräns på 14,5 procent som lagen kräver.

Premieinkomsten inom arbetspensionssystemet har inte utvecklats lika snabbt som pensionsutgiften under de senaste åren. Det uppkomna underskottet överensstämmer med prognoserna och beror på att de stora åldersgrupperna gått i pension. Utvecklingen har redan länge varit känd och vi har förberett oss för situationen genom att fondera pensionstillgångar. En del av fondernas placeringsavkastning används också för att finansiera den framtida pensionsutgiften. Vi använder största delen av premieinkomsten för att utbetala löpande pensioner vid respektive tidpunkt, men vi fonderar i genomsnitt en fjärdedel av arbetspensionsavgiften. Vi sprider placeringarna på olika placeringsobjekt, såsom aktier, skuldinstrument och fastigheter. Genom en professionell riskhantering säkerställer vi att vår solvens är fortsatt god och fyller de solvenskrav som lagen ställer. En god solvens skyddar pensionstillgångarna från placeringsrisker och möjliggör samtidigt en tillräcklig risknivå för att uppnå eftersträvd placeringsavkastning. En god solvens

TOTALAVKASTNINGEN PÅ ILMARINENS PLACERINGAR OCH SOLVENSNIVÅN (KPI)	2015	2014	2013
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital	6,0 %	6,8 %	9,8 %
Solvensnivå, dvs. solvenskapitalets andel av ansvarsskulden	29,6 %	29,8 %	28,0 %

Placeringsintäkterna på lång sikt

gör det också möjligt för bolaget att betala konkurrenskraftiga kundåterbäringar.

Ilmarinens styrelse godkänner varje år den placeringsplan som styr vår placeringsverksamhet och följer regelbundet upp dess genomförande. I placeringsplanen fastställer vi målen för risktagningen inom vår placeringsverksamhet och för placeringsalokeringen.

Styrelsen beslutar också om placeringsbefogenheterna. För den operativa placeringsverksamheten ansvarar Ilmarinens placeringsorganisation. Vi rapporterar offentligt om avkastningen på våra placeringar och om solvensen varje kvartal.

År 2015 förnyade vi vår placeringsorganisation. Målet med förändringen var bl.a. att effektivisera användningen av personalresurserna och att ta tillvara funktionella synergier.

Arbetspensionstillgångarnas betydelse och inhemskt innehav

Ilmarinen är en betydande samhällsaktör i Finland. Vår verksamhet och våra placerings- och finansieringsbeslut har betydande återverkningar på det finländska näringslivet. På samma sätt har näringslivets framgång direkta verkningar på Ilmarinens verksamhet.

Sammanlagt cirka en tredjedel av Ilmarinens placeringstillgångar på över 35 miljarder euro är investerade i Finland. Ilmarinen har således en betydande roll när det gäller tillgången på kapital inom det finländska näringslivet. Genom våra finansierings- och företagslånebeslut bidrar vi för egen del till att företagsverksamheten utvecklas och tillväxer. Av våra aktieplaceringar har cirka en tredjedel gjorts i finländska börsbolag. Våra fastighetsplaceringar i Finland uppgår till ett

värde av cirka tre miljarder euro. Samtidigt låter vi hela tiden uppföra nya byggnader och utvecklar våra redan befintliga fastigheter. Vi deltar också i främjandet av företagens lönsamhet genom att stöda arbetshäl- san hos de anställda i våra kundföretag.

Genom att investera i infrastruktur, såsom i det sjökabelsystem för datatrafik som byggs mellan Finland och Mellaneuropa, stöder vi de finländska företagens verksamhetsförutsättningar. Sjukabeln började byggas år 2015. Infrastrukturprojektet placerar Finland i toppen då det gäller datacentralinvesteringar och skapar tusentals nya arbetsplatser. Projektet ökar också intresset för Finland och förbättrar vår konkurrenskraft.

De finländska företagens framgång har på motsvarande sätt stor betydelse för Ilmarinens verksamhet. Ju bättre de finländska företagen klarar sig, desto högre är

sysselsättningen och de lönesummor som betalas. Arbete som utförs i Finland inverkar direkt på de pensionsavgifter som Ilmarinen genererar och därigenom på finansieringens hållbarhet inom hela pensionssystemet. De finländska företagens framgång inverkar också på avkastningen på de pensionstillgångar som Ilmarinen förvaltar över, t.ex. i form av värdeförändringar i börskurserna.

ANSVARFULLHET SOM EN DEL AV PLACERINGSBESLUTEN

Enligt Ilmarinen utgör ansvarsfulla och långsiktiga placeringar av pensionstillgångarna en viktig del av en lönsam placeringsverksamhet och effektiv riskhantering. Våra placeringsbeslut inverkar förutom på avkastningen på våra placeringar, även på många företags ekonomi, då vi beslutar om att delta i aktieemissioner, masskuldebrevslån eller andra finansieringsprojekt.

Ansvarsfulla placeringar innebär att vi förutom ekonomiska aspekter även beaktar faktorer relaterade till miljö, socialt ansvar och ett gott förvaltnings sätt i våra placeringsbeslut. Företagsverksamhetens miljömässiga och sociala påverkan samt förvaltnings sättet inverkar på företagets intäkter, kostnader och anseende, och avspeglas således också på ett betydande sätt i Ilmarinens placeringsintäkter.

ILMARINENS STÖRSTA INHEMSKA NOTERADE AKTIEINNEHAV

Miljoner euro	31.12.2015	31.12.2014	I procent	31.12.2015	31.12.2014
Sampo Abp A	218	223	Digia Oyj	14,58	14,58
Kone Oyj	188	212	PKC Group Oyj	12,16	12,23
Nokia Abp	184	359	Basware Oyj	10,76	10,70
NESTE OYJ	181	73	Technopolis Oyj	10,41	10,41
Wärtsilä Oyj Abp	168	148	CapMan Oyj	8,32	8,32
Citycon Abp	152	117	Martela Abp	8,07	8,07
Fortum Abp	143	81	Munksjö Oyj	8,03	5,98
Stora Enso Oyj	143	79	Incap Oyj	7,61	7,61
UPM-Kymmene Oyj	123	176	Componenta Oyj	7,15	7,15
Metsä Board Oyj	112	70	Citycon Abp	7,13	7,63

Respekterande av internationella normer

Som första finländska investerare under-tecknade vi FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) år 2006. Vi förutsätter att de bolag som vi äger utöver nationell lagstiftning även iakttar riktlinjerna i FN:s Global Compact och de internationella normer som de bygger på, t.ex. den internationella arbetsorganisationen ILO:s grundprinciper och rättigheter som gäller arbetslivet samt Riodeklarationen om främjandet av en hållbar utveckling.

En utomstående tjänsteleverantör värde-rar våra värdepappersplaceringar två gång-er om året och rapporterar om observerade och misstänkta normbrott. Genomgången omfattar Ilmarinens direkta placeringar i börsnoterade aktier, företagslån och derivat, i fråga om vika det underliggande tillgångar-na utgörs av ett enskilt företag. Vid utgång-en av 2015 hade 91 procent* av våra direkta börsnoterade aktieplaceringar och 44 procent av våra sammanlagda placeringar-

tillgångar granskats i händelse av eventuella normbrott. Vi beaktar kända normbrott då vi fattar nya placeringsbeslut och följer nya misstänkta normbrott regelbundet. Norm-brott kan också leda till att vi utestänger placeringsobjektet ur vårt investeringsuni-versum.

Integrerad ansvarighetsanalys

Ansvarighetsanalysen har integrerats i valet av placeringsobjekt, dvs. den är ingen lösryckt funktion. Under år 2015 systemati-serade vi integreringen av ansvarighetsas-pekterna i placeringsverksamheten genom att införa klassificering av ansvarsfulla placeringar. Klassificeringarna bygger på en kombination av de ansvarighetsklassifi-ceringar som producerats av tredje parter, vilka vi anpassar till tillgängliga analyser ur interna och externa källor.

Vi fäste speciell uppmärksamhet vid klassificeringarnas tekniska implementering. Våra placeringsförvaltare har nu vid sidan av företagets ekonomiska siffror även tillgång

till klassificeringarna och ansvarighetsana-lysen i anslutning till dem samt till eventuella ändringar. Ansvarighetsklassificeringarna täcker redan 91 procent av våra börsnotera-de aktieplaceringar.

Ansvarsfulla placeringar i olika tillgångsklasser

Ansvarsfulla placeringar är förknippade med tillgångslagsspecifika särdrag. För förvärv av direkta icke noterade aktier och beviljan-de av investeringslån upprättade vi under år 2015 branschspecifika ansvarighetsfrå-gor för de företag, vilkas affärsverksamhet är förknippande en hög ansvarighetsrisk. Analysens omfattning kan variera beroende på den potentiella investeringens storlek-klasse, bransch och risker. Vi framhäver även ansvarighetsfrågor i diskussionen med ledningen i icke noterade företag.

Då vi fattar placeringsbeslut och väljer fonder, gör vi en omfattande bedömning av fondbolagets ansvarsfulla placeringsåt-gärder, eftersom den externa kapitalförval-taren som förvaltar fondplaceringarna har beslutanderätt i fonderna. År 2015 fastställ-de vi minimikraven för valet av fonder, enligt vilka vi förutsätter att kapitalförvaltare har riktlinjer för ansvarsfulla placeringar för sina fonder, klart fastställda ansvar och roller, an-svarighetsanalys som en integrerad del av placeringsbesluten och att de rapporterar till investerarna. Kapitalförvaltaren behöver inte ha alla ovan beskriva riktlinjer och processer när fondavtal ingås, utan de kan utvecklas under det pågående samarbetet.

Beslutsfattandet om bolagets placeringar utvecklas

Utgående från vår tidigare ägarpolicy upp-rättade vi år 2015 [ägarstyrningsprinciper](#) och [principer för ansvarsfulla placeringar](#), vilka godkändes av Ilmarinens styrelse. I ledningsgruppen med ansvar för ägarpo-licyn fastställs de praktiska tillämpnings-anvisningarna. Gruppen bereder, beslutar om och koordinerar Ilmarinens viktigaste ägarpolitiska riktlinjer, såsom röstningsförfa-randet på bolagsstämmor, ställningstagan-den som berör de största ägarnas gemen-samma offentliga uttalanden och förslag för bolagsstämman. Till ledningsgruppen för ägarpolicy hör verkställande direktören samt representanter för placeringsfunctio-nen och den juridiska funktionen. Gruppen samlas minst 4–6 gånger om året och vid behov även oftare.

Placeringsenheten ansvarar för den operativa ansvarighetsanalysen och för integreringen av den i urvalsprocessen samt i ansvarighetsuppföljningen för de placering-ar som vi äger.

År 2016 kommer vi att fortsätta im-plementeringen av ansvarighetsanalysen i beslutsfattandet inom placeringsverk-samheten. Vi följer bl.a. upp utvecklingen av analysverktyg och teman som berör ansvarsfulla placeringar. Vi kommer också att granska placeringsobjekt som har nytta av att ansvarighetsutmaningarna löses och som samtidigt fyller avkastningskraven i vår placeringsverksamhet.

NORMKARTLÄGGNING AV ILMARINENS PLACERINGSOBJEKT MED TANKE PÅ MILJÖMÄSSIGA OCH SOCIALA ASPEKTER 2015 (FS11)	Andel av alla placeringsobjekt i klassen (%)
Andelen normkartlagda börsnoterade aktier	91 %*
Andelen normkartlagda ränteplaceringar	79 %**
Andelen normkartlagda placeringstillgångar av de totala placeringstillgångarna	44 %

* Normkartläggningen genomfördes i november 2015 för våra samtliga dåvarande börsnoterade aktieplaceringar (100 %). Efter det har bolaget förvärvat nya direkta börsnoterade aktier, varför andelen normkartlagda aktier av alla direkta börsnoterade aktier i placeringsportföljen i slutet av året var 91 procent.

** Även i fråga om ränteplaceringarna genomfördes en normkartläggning i november 2015. Kartläggningen täckte alla dåvarande ränteplaceringar med undantag för statslån. På grund av de ändringar som gjorts i placeringsportföljen efter kartläggningen var de normkartlagda ränteplaceringarnas andel av alla ränteplaceringar vid årets slut 79 procent.

ILMARINENS AKTIVITET PÅ BOLAGSSTÄMMOR 2015 (KPI)	Antalet	
	bolagsstämmor	Deltagaraktivitet
Deltagande i bolagsstämmor i börsnoterade finländska bolag	75	89 %
Deltagande i bolagsstämmor i icke noterade finländska bolag	20	100 %
Röstning på ordinarie bolagsstämmor i utländska bolag	11	

EN AKTIV ÄGARROLL

Ilmarinen är en betydande ägare i ett stort antal finländska bolag och en viktig ekonomisk aktör i det finländska samhället. Vi är en aktiv ägare, vilket bl.a. innebär att vi aktivt deltar i bolagsstämmorna och utnämningen av styrelseledamöter i de bolag som vi äger, att vi för en aktiv dialog med ledningen för bolagen och aktivt påverkar företagen att följa ansvarsfulla principer i sin verksamhet.

I våra ägarstyrningsprinciper redogör vi för vad vi i egenskap av ägare förväntar oss av de finländska bolagen och hur vi agerar som en aktiv ägare. Vi anser till exempel att det är viktigt att bolagen öppet rapporterar om sin verksamhet och även om ansvarighetsaspekterna. Vi uppger även vilka förväntningar vi har då det gäller bl.a. bolagsstämmans arbetsordning, belöningsystemen och styrelsens sammansättning.

Deltagande i nomineringsutskott, bolagsstämmor och styrelsearbetet

Vi deltog i processerna för nomineringen av styrelseledamöter i flera stora finländska börsbolag. I nomineringsprocesserna bidrar vi till en yrkesskicklig förvaltning och styrning i de företag som vi äger. Medlemmarna i nomineringsutskottet finns uppräknade på vår [webbplats](#) (på finska).

Under år 2015 deltog vi på bolagsstämman i 75 finländska börsbolag, vilket motsvarar 89 procent av de finländska börsbolag som vi äger. Vi deltog också på bolagsstämman i 20 icke noterade finländska bolag, vilket motsvarar 100 procent av de icke noterade finländska bolag som vi äger. Vi rapporterar varje år om vårt deltagande på bolagsstämmor och i eventuella röstningar på vår [webbplats](#) (på finska).

Vår expert på ansvarsfulla placeringar sammanställer röstningsanvisningar för varje bolagsstämma. Då anvisningarna uppgörs beaktas styrelseledamöternas oberoende, ersättningar och de befogenheter som ansöks på bolagsstämman t.ex. för aktieemission och köp av egna aktier. Vi fäster också uppmärksamhet vid att bägge

könen är representerade i styrelserna för de företag som vi äger.

Ilmarinens direktörer sitter med i styrelsen i ett antal finländska börsbolag. Vår verkställande direktör Timo Ritakallio är exempelvis styrelseledamot i Outotec. Våra representanter sitter också med i styrelsen för ett flertal icke noterade finländska företag.

Uppgifter om de anställdas styrelseplatser finns uppräknade på vår [webbplats](#) (på finska).

Växelverkan och påverkansprocesser

Vi för dialog direkt med ledningen i de bolag som vi äger och vid behov med bolagsstyrelserna. År 2015 träffade vi regelbundet ledningen för de finländska börsbolag som vi äger. Vi träffade sammanlagt högsta ledningen för 73 företag. Det motsvarar 82 procent av företagen som vi har innehav i och som är noterade på Helsingfors börs. Då man beaktar Ilmarinens samtliga aktieinnehav, var vi likaså i kontakt med 73 företag i ansvarighetsfrågor (17 procent av de företag som vi äger). Vi diskuterade t.ex. representationen av bägge könen i styrelsen, vår önskan om rapportering av skatteavtrycket, en ansvarsfull råvaruupphandling, de internationella projektens inverkan på den lokala befolkningen och föreningsfrihet.

Om ett företag som vi äger systematiskt bryter mot FN:s Global Compact, fördjupar vi dialogen till en påverkansprocess,

som syftar till att få företaget att avsluta ogynnsam verksamhet och att tillägna sig ansvarsfulla verksamhetsförfaranden. Om ogynnsam verksamhet inte upphör som en följd av påverkansprocessen, är vår sista utväg att frigöra oss från innehavet.

Ilmarinens placeringsorganisation beslutar om föremålen för påverkansprocesserna och de åtgärder som används. Vi utför påverkansprocesser både ensamma och tillsammans med våra tjänsteproducenter och andra investerare. Speciellt inom samarbetet Nordic Engagement Cooperation påverkar vi företag tillsammans med norska KLP och svenska Folksam. Vi offentliggör varje år en separat årsberättelse om påverkansarbetet på Ilmarinens webbplats.

Av de bolag som ingick i Ilmarinens placeringsportfölj vid utgången av år 2015 utövades påverkansprocesser på eller tillsyn över 11 företag bl.a. på grund av normbrott i anslutning till arbetsförhållandena, barnarbete och miljörisker. Under 2015 avslutades fem påverkansprocesser till följd av att bolagen antingen införde mer ansvarsfulla verksamhetsförfaranden eller Ilmarinen gjorde sig av med sitt innehav. Under år 2015 upprättade vi också en tillsynslista. På tillsynslistan finns företag som vi med regelbundna intervall följer upp på grund av att normbrott bekräftats eller misstänks i deras verksamhet för att säkerställa en utveckling i önskad riktning.

ILMARINENS VÄXELVERKAN I ÄRENDEN SOM BERÖR MILJÖ OCH SOCIALA FRÅGOR MED DE FÖRETAG SOM INGÅR I PLACERINGSPORTFÖLJEN 2015 (FS10)

	Antal
Bolag som ingår i placeringsportföljen, med vilka Ilmarinen fört dialog i ärenden som berör miljö eller sociala frågor	73 st. (17 % av alla bolag i den direkta aktieportföljen)
Bolag i placeringsportföljen vid årets slut i vilka det pågår en påverkansprocess eller utövas tillsyn	11
Påverkans-/tillsynsprocesser som avslutats i de bolag som varit placeringsobjekt under året	5

Mångsidigare åtgärder för ett aktivt delägarskap

Som en ny samarbetsform år 2015 ordnade vi tillsammans med svenska AP1–4-fonderna, norska Folketrygdfondet och danska ATP en workshop om de mänskliga rättigheterna. Vi bjöd in ledande nordiska företag som har en verksamhet förknippad med betydande människorättsrisker. Av de företag som vi äger var 28 på plats, av vilka 14 var finländska. Under workshopen hade företagen möjlighet att lära sig av varandra och få nya idéer för att främja de mänskliga rättigheterna. Utbildningen på evenemanget sköttes av Shift, som är en internationellt ansedd utbildare i mänskliga rättigheter.

KLIMATPÅVERKAN

Enligt vår uppfattning kommer klimatriskerna att inverka på placeringsintäkterna i framtiden t.ex. via lagstiftningsändringar eller genom direkta klimatpåverkan. Klimatriskerna leder också till att vi undviker vissa placeringsobjekt. Våra intressegrupper förväntar sig också öppenhet vid bedömningen av klimatrisker och exponering. Av de anledningarna har vi år 2015 beslutat införliva riskfaktorerna förknippade med klimatförändringarna som en del av våra placeringsbeslut.

Klimatpåverkan av värdepappersplaceringar

Bedömningen av placeringsverksamhetens klimatpåverkan leds av Ilmarinens ledningsgrupp för ägarpolicyn. Vi deltar i initiativet CDP (tidigare Carbon Disclosure Project) där stora investerare lovar att mäta och rapportera om koldioxidavtrycket av sina placeringsportföljer varje år. Vi lät göra den

första stora beräkningen av aktieportföljens koldioxidavtryck på våren 2015. Vi kan reagera på stora koldioxidrisker på två sätt: antingen kan vi starta en påverkansprocess i företaget, eller om riskerna är för stora och kan realiserar inom en snar framtid, gör vi oss av med placeringarna.

Utifrån den första koldioxidberäkningen var aktieportföljens koldioxidintensitet 485 tCO₂/MEUR*. Således kunde vi konstatera att koldioxidintensiteten av Ilmarinens direkta aktieportfölj var 3,5 procent lägre än våra jämförelseindex **. Därtill visade sig de potentiella utsläppen från underjordiska fossila bränslereserver i anslutning till våra placeringsobjekt vara 11 procent lägre än i vårt jämförelseobjekt. Som en följd av beräkningen gjorde vi oss av med ägarandelen i tre bolag och kontaktade bil- och elföretag med ett investerarbrev tillsammans med andra investerare. I fortsättningen kommer vi att mäta koldioxidavtrycket av vår aktieportfölj och bedöma koldioxidrisken i de bolag som vi äger varje år. Under år 2016 kommer vi även att lägga till några nya klimatvillkor i vår ansvarighetsklassificering, vilka således även inverkar på våra placeringsbeslut.

I samband med BP:s och Royal Dutch Shells ordinarie bolagsstämmor år 2015 överräckte vi tillsammans med andra investerare även aktieägarnas förslag, där vi förutsätter en mer omfattande rapportering

om klimatstrategin och klimatförändringens inverkan på bolagens affärsverksamhet. Bägge bolagen stödde ett godkännande av förslagen och majoriteten röstade för dem.

Klimatpåverkan av fastighetsplaceringar

En byggd miljö har en betydande klimatpåverkan som bör beaktas när man bedömer byggnadernas utvecklingsutsikter. Under år 2015 lät vi göra en beräkning av koldioxidavtrycket under byggtiden för affärscentret REDI som uppförs i Fiskehamnen i Helsingfors. Affärscentrets koldioxidavtryck under byggtiden är 53 600 tCO₂e, och koldioxidavtrycket av använt byggmaterial är 361 kg CO₂e/m².

Från och med 2016 börjar vi beräkna koldioxidavtrycket av vår bostadsproduktion under hela dess livscykel från det att vi låter bygga en fastighet till att den eventuellt rivs. Från bostadsproduktionen kommer vi att gå vidare till att beräkna växthusgasutsläppen för all nyproduktion under hela dess livscykel. Mätningen av koldioxidavtrycket hjälper oss att ta fram åtgärder för att minska växthusgasutsläpp som orsakas av byggnadsproduktion. Vi tror också att byggnadernas koldioxidavtryck inverkar på användarnas val.

Största delen av koldioxidavtrycket under en byggnads livscykel orsakas under

* Aktieportföljens koldioxidintensitet beskriver de koldioxidkvivalenter som placeringsobjekten orsakar, dvs. de totala växthusgasutsläppen i ton per investerad en miljon euro. Siffran har räknats 30.4.2015, varefter det har gjorts ändringar i placeringsportföljen.

** Vi jämförde vårt koldioxidavtryck med en kombination av de jämförelseindex som vi även använder för uppskattningen av de ekonomiska intäkterna.

den tid den används, men majoriteten av de val som påverkar de senare koldioxidutsläppen görs redan under byggtiden. Under den tid fastigheterna underhålls har energiförbrukningen den största miljöpåverkan. I samband med nya byggprojekt gör vi energisimuleringar och kartlägger möjligheterna och bedömer hur lönsamt det är att använda förnybar energi, speciellt jordvärme, som energikälla i byggnaderna. Vi följer också upp byggaktörernas erfarenheter av olika utsläppsfattiga byggmaterial, såsom trä, för vår egen konstruktionsplanering.

INVERKAN PÅ DEN BYGGDA MILJÖN

Ilmarinen är en av Finlands största fastighetsinvestorer och en betydande byggherre och beställare av fastighetstjänster. Våra fastighetstillgångar uppgår sammanlagt till över 3,9 miljarder euro. Tjugo procent av de fastigheter som vi äger är i bostadsbruk och 80 procent är olika kontors- och affärslokaler. Byggnadernas miljöpåverkan och planeringen och användningen av den byggda miljön är viktiga faktorer som inverkar på samhällets välfärd. Vi investerar i resurseffektiva och för användarna sunda och trygga byggnader, som är belägna nära goda trafikförbindelser. Vår byggnadsverksamhet och de fastighetstjänster som vi beställer har också en sysselsättande effekt som utökar skattekasnan.

Vi utvecklar den byggda miljön balanserat och långsiktigt och beaktar urbaniseringen i planeringen av våra fastighets-

investeringar. Under år 2015 investerade vi exempelvis främst i orter där befolkningsmängden ökar, såsom i Helsingfors och Berlin. Utomlands investerade vi i också i fastigheter i Bryssel och Förenta staterna.

Fastigheternas underhåll och reparation Vi beaktar byggnadernas hela livscykel. Vi underhåller fastigheterna så att deras värde består. Vi främjar byggnadernas energieffektivitet och minskar miljöbelastningen, såsom t.ex. vattenförbrukningen.

Vi anlitar alltid den bästa kompetensen inom fastighetsunderhåll. Under år 2015 ändrade vi verksamhetsmodellen för våra fastighetsledningstjänster så att vi övergick från en enda tjänsteleverantör för underhåll och uthyrning av fastigheter till att använda specialexperter inom fyra olika områden. Ledningen av energiärenden bildar nu t.ex. ett eget delområde inom fastighetsunderhållet och sköts av en tjänsteleverantör som är specialiserad på området.

Vi har förbundit oss till energieffektivitetsavtalen för kontorsfastigheter ([TETS](#)) och för hyresbostäder ([VAETS](#)).

År 2015 har vi genomfört energisparåtgärder för 1 099 MWh i dessa fastigheter. Vi genomförde energisparprojekt i ett flertal fastigheter bl.a. genom att förnya belysning, nerkylningssystem samt genom att styra användningen av fastigheternas tekniska system. För att minska vattenförbrukningen bytte vi ut badrumsmöblerna till vattensnåla versioner i fyra bostadsfastigheter. Det faktum att energi- och vattenintensiteten

ENERGIBESPARINGAR I DE FASTIGHETER SOM ILMARINEN ÄGER (KPI)	2015	2014	2013
Beräknade energibesparingar som uppnåtts med energisparåtgärder (MWh/år)	1 099	4 467	2 743

ENERGIINTENSITETEN I DE FASTIGHETER SOM ILMARINEN ÄGER (CRE1)	2015	2014	2013
Energiförbrukningen i bostäder (kWh/m ² /år)	151	151	148
Energiförbrukningen i kontors- och affärslokaler (kWh/m ² /år)	200	198	200

VATTENINTENSITETEN I DE FASTIGHETER SOM ILMARINEN ÄGER (CRE2)	2015	2014	2013
Vattenförbrukningen i bostäder (m ³ /m ² /år)	1,07	1,11	1,08
Vattenförbrukningen i kontors- och affärslokaler (m ³ /m ² /år)	0,28	0,26	0,26

i de fastigheter som vi äger har hållits på i genomsnitt oförändrad nivå under de senaste åren oberoende av sparåtgärderna kan förklaras med hyresgästernas energi- och vattenförbrukningsvanor. Konsumtionen överstiger nämligen tidvis de besparingar som uppnåtts genom investeringarna.

Vi för ett nära samarbete med hyresgästerna i olika skeden av investeringens livscykel. Vi erbjuder våra affärs- och kontorshyresgäster möjligheter till samarbete för att främja miljöärenden t.ex. genom att finansiera energieffektiva lösningar.

Under år 2016 överfördes energihanteringen i Ilmarinens fastigheter till en ny energimanager. År 2016 låter vi göra en långsiktig energieffektivitetsplan för alla fastigheter för att ytterligare förbättra hanteringen av energisparåtgärderna och vi säkerställer att energiärendena beaktas i samband med

alla renoveringsåtgärder. Vi effektiviserar hanteringen av den dagliga energianvändningen genom att ansluta våra viktigaste fastigheter till energimanagers fjärrhantering. I projektplaneringssskede för år 2016 är bl.a. ESCO-projektet som ska spara energi i Granithuset samt installeringen av ett 300 kWp:s solenergisystem på taket till Ilmarinens huvudbyggnad.

Fastighetsinvesteringarnas samhällspåverkan

Vi äger ett flertal fastigheter som är betydande med tanke på stadsbilden, speciellt i Helsingfors centrum. I samband med fastighetsrenoveringar beaktar vi byggnadernas kulturvärden och deras betydelse för samhället. Vi anser att dessa synpunkter har blivit viktigare under de senaste åren. Vi har ett nära samarbete med myndigheterna i våra byggnadsprojekt. Kultur- och känslövärdet för sådana fastigheter som inte är direkt skyddade i plan- eller bygglagen är emellertid svårare att identifiera, vilket vi fick erfara i fallet med Biograf Maxim.

Vårt syfte var att renovera Biograf Maxims fastighet i Helsingfors till ett hotell, men som en följd av den dialog som fördes med den organiserade folkrörelsen för att rädda Maxim beslutade vi bevara biografsalongerna och att t.o.m. bygga ytterligare en biografsalong. Liksom inom annan placeringsverksamhet bör vi också i fråga om våra fastighetsinvesteringar iaktta villkoren om en lönsam och betryggande placeringsverksamhet i lagen. För att uppfylla lönsamhetskravet kommer en del av fastigheten vid sidan av Maxims biografsalonger även att inrymma hotellrum.

En annan faktor som väckte samhällelig debatt under år 2015 var grundandet av mottagningscentraler för asylsökande i Ilmarinens fastigheter. Då det uppstod ett behov i Finland att snabbt finna lokaler för mottagningscentraler för de asylsökande, kartlade vi våra tomma lokaler. Vi hyrde två fastigheter till Luona Oy, som i sin helhet ansvarar för centralernas verksamhet i fastigheterna. Den ena av fastigheterna övergick i Luona Oys moderbolags ägo under år 2015.

Byggnadsverksamhet

De sakkunniga som ansvarar för verkställandet av fastighetsverksamheten har upprättat byggnadsplaneringsanvisningar som styr skötseln av miljöärendena i samband med byggnadsverksamhet. Då det gäller fastighetsbyggande anlitar vi alltid den bästa kompetensen och väljer samarbetspartners skilt för varje projekt.

Av de kontors- och affärslokaler som vi låter uppföra kräver vi minst LEED Gold eller motsvarande miljöcertifikat. Klassificeringen ställer stränga krav på t.ex. valet av byggmaterial, energieffektivitet, vattenkonsumtionen, inomhusluftens kvalitet och byggnadens läge.

Under år 2015 färdigställdes fyra objekt som vi låtit uppföra: ett kontorshus i Uleåborg, ett logistikcenter i Tusby, ett affärscenter i Villmanstrand och ett hotell i Helsingfors. Hotel Indigo Helsinki var det första hotellet i Finland som fick LEED-certifikatet på guldnivå. Även logistik- och affärsbyggnaderna uppnådde LEED-certifikat på guldnivå och kontorsbyggnaden fick LEED-miljöcertifikat på platinumnivå, som motsvarar den bästa miljöklassificeringen. Affärscentret Puuvilla i Björneborg, som färdigställdes år 2014, beviljades också LEED-miljöcertifiering på platinumnivå i början av år 2016.

Utöver LEED-certifiering förutsätter vi även att alla våra tjänsteproducenter följer beställansvarslagen, betalar lön till utländska arbetstagare enligt de finländska kollektivavtalen, förebygger grå ekonomi och iakttar gällande arbetarskyddspraxis. Vi bidrar till utvecklingen av dessa förfaranden inom fastighets- och byggbranschen t.ex. genom att delta i arbetsgrupper i den finska organisationen för fastighetsägare och byggkunder RAKLI, samt i den offentliga diskussionen. Inom byggnadsverksamheten följer vi även mätare som kartlägger arbetshygien och säkerhet.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

ENERGISKAPANDE ARBETSPLATS

Vi strävar efter att kunna erbjuda de bästa kundupplevelserna inom arbetspensionsbranschen. Vi anser att personalens erfarenheter av sin arbetsplats avspeglas direkt i hur kunderna upplever oss, och därför är en nöjd personal nyckeln för att vi ska uppnå vårt mål. Att ta fram en energiskapande arbetsplats är ett av de fyra kärnområdena i Ilmarinens strategi för åren 2016–2020.

Vi vill vara en förebild för hur arbetet och arbetsgemenskapen kan stöda människans energinivå. Målet stöds bl.a. av våra nya kontorslokaler, som vi kunde ta i bruk i sin helhet i början av år 2016. De förnyade lokalerna bjuder på fungerande lösningar för olika arbetssituationer. De centrala målen är att höja energinivån och välbefinnandet och att främja växelverkan och en kultur som strävar efter ständig förbättring. Vi ville också bättre än tidigare stöda möjligheterna att arbeta oberoende av plats och därför har vi avsevärt utökat användningen av mobila arbetsredskap under år 2015. För många innebar det en stor omställning att flytta från sitt arbetsrum och förändringarna orsakade mycket oro på förhand. Mätningar visar

emellertid att majoriteten av personalen är nöjd med framför allt de nya ljusa lokalerna, lokalernas varumärkesenliga framtoning och möjligheterna att snabbt byta information och åsikter om de arbeten som är på gång.

Personalens erfarenheter av sin arbetsplats inverkar också på hur innovativ Ilmarinen är och hur smarta förfaranden som vi tillsammans lyckas ta fram. En energisk och välmående personal hjälper Ilmarinen att växa lönsamt och att verka produktivt och effektivt.

Personalen har goda erfarenheter av sin arbetsplats

En energiskapande arbetsplats förutsätter en välfungerande företagskultur som möjliggör delaktighet, ett gott ledarskap och även förmåga att leda sig själv. Inom Ilmarinen följer vi egna ledarskapsprinciper och arbetsplatsregler. Enkäten om arbetsmiljön som genomförs varje år visar att de anställda är väl insatta i dessa principer och regler.

På basis av resultaten av personalenkäten var det betyg som de underställda gav sina chefer då det gäller hur väl ledarskapsprinciperna genomförs på fortsatt god

nivå år 2015 och uppgick till 3,9 på skalan 1–5. Cheferna fick särskild god respons på sin förmåga att ge stöd, tänka rättvist och sporra till ett modigt tänkande, för vilka de givna värdena var över 4. I några år har vi även med hjälp av en arbetsklimatundersökning följt upp hur nära och tillitsfullt personalen upplever att bolagets ledning är. Indexet har stigit år för år, men kommer fortfarande att höra till bolagets utvecklingsområden. Vi har bland annat introducerat så kallat kvartalskaffe, i samband med vilket verkställande direktören berättar om aktuella ärenden.

Därtill följer vi upp hur våra arbetsplatsregler efterföljs i vardagen. Enligt resultaten efterföljs de gemensamt avtalade reglerna väl: år 2015 var det betyg som gavs iakttagandet av arbetsplatsreglerna i genomsnitt 3,8 på skalan 1–5. Svarandena gav särskilt höga betyg för arbetsplatsens goda anda, det kundorienterade arbetsgreppet och respekterandet av bolagets värderingar och spelregler, vilka alla hade ett betyg över 4.

Förutom ledarskapsprinciperna och arbetsplatsreglerna berättar arbetsklimatundersökningen också om hur personalen upplever sitt eget arbete och Ilmarinens

arbetsgivarimage. År 2015 var totalresultatet av personalenkäten 3,8 på skalan 0–5. Resultatet är nästan på samma goda nivå som föregående år. Enkäten bearbetades emellertid något, varför resultaten inte är helt jämförbara. Enligt personalenkäten är de anställda i Ilmarinen särskilt starkt engagerade till organisationen och upplever att deras arbete är betydelsefullt.

Utifrån resultaten av personalenkäten bör vi utveckla bland annat en jämnare och rättvisare fördelning av arbetsuppgifterna inom arbetsgemenskapen och att genuint lyssna till arbetstagarna vid beslutsfattandet. Ilmarinens ledningsgrupp behandlar de färskaste resultaten och beslutar om utvecklingsåtgärder och målen i anslutning till dem. Som stöd för uppföljningen gör vi vid behov snabbare och lättare pulsmätningar.

Totalt sett trivs vår personal mycket bra hos oss: en anställning räcker i genomsnitt 18 år. År 2015 var andelen anställda som lämnade bolaget endast 5,5 procent och våra anställda gick i genomsnitt i pension vid 63,3 års ålder. Vid beräkningen av pensioneringsåldern beaktar vi alla pensionslag.

ILMARINENS PERSONALOMSÄTTNING 2015 (G4-LA1)	Sammanlagt	Fast anställda	Visstidsanställda
Nya anställningar	41	16	25
Avslutade anställningar	48	30	18

PENSIONERINGSÅLDERN BLAND DE ANSTÄLLDA I ILMARINEN	2015	2014	2013
Genomsnittlig pensioneringsålder	63,3 år	62,6 år	63,3 år

ANTALET UTBILDNINGSTIMMAR SOM ILMARINENS PERSONAL HAR RAPPORTERAT 2015* (G4-LA9)	2015
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland hela personalen	13 h/person
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland kvinnor	15 h/person
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland män	10 h/person
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland medlemmarna i ledningsgruppen	8 h/person
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland ledningen på mellannivå	12 h/person
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland gruppchefer	13 h/person
Utbildningstimmar i genomsnitt per år bland tjänstemän och sakkunniga	19 h/person

* I siffrorna har endast de utbildningar som personalen rapporterat beaktats. Personalen rapporterar inte allt deltagande, speciellt då det gäller utbildningar som ordnats av utomstående aktörer.

Fokus på ett energiskapande arbetsklimat

Ilmarinens ledning har förbundit sig till att utveckla arbetsplatsen. På basis av undersökningen av arbetsklimatet har det på direktörernas resultatkort år 2016 sammanställts ett index som beskriver utvecklingen av energinivån på arbetsplatsen. Åtgärderna som ska stöda ett energiskapande arbetsklimat har sammanställts i form av ett utvecklingsprogram med ett stort antal olika handlingar – allt från en justering av ledarskapssystemet till motion och ett gott kostval. Syftet är också att sammanfatta

och strömlinjeforma alla de principer och regler som styr verksamhetskulturen under år 2016. Vi anser att de sammanfattat effektivast styr vår verksamhet.

Ilmarinen har traditionellt gjort betydande satsningar på företagshälsovården. I fortsättningen kommer hälsoprocenten bland de anställda, dvs. den andel anställda som inte alls varit borta från arbetet på grund av sjukdom under rapporteringsåret, att vara en av mätarna på effektiviteten av vårt program för ett energiskapande arbetsklimat.

Ett energiskapande arbetsklimat stöds också av Wauhittamo, som vi lanserade i

början av år 2016 som ett nytt sätt att skapa och behandla innovationer som förbättrar vår verksamhet. På två veckor kom vår personal med cirka 300 idéer, bland vilka vi kommer att välja ut de genomförbara.

Fortlöpande kompetensutveckling

I Ilmarinen bygger de kompetensutvecklingsformer som rekommenderas på tanken om att 70 procent av inläringen sker i form av inläring på arbetsplatsen, 20 procent i form av s.k. modellinläring (t.ex. respons, mentorverksamhet, coaching) och endast 10 procent på traditionella utbildningsvenemang. Vi sporrar våra arbetstagare att fördjupa sin kompetens vid sidan av arbetet bl.a. genom att följa nyheterna och utbildningsutbudet inom det egna området. Egentliga utbildningar ordnas på basis av observerade behov och utbildningar skraddarsys också för våra anställdas behov. Vi har konstaterat att utbildningar som skraddarsyts på basis av faktiska behov har större verkan än utbildning som väljs ur det allmänna utbildningsutbudet. Arbetstagarna kan också självständigt söka till motsvarande externa utbildningar som fyller behoven genom att avtala om det med sin närmaste chef.

Alla nya arbetstagare deltar i en utbildning för nyrekryterade, där Ilmarinens direktörer redogör för bl.a. Ilmarinens roll som en del av arbetspensionssystemet, för produkter och tjänster, ledarskap och personalpolitik och andra viktiga teman för vår affärs-

verksamhet. År 2015 gav de nyanställda utbildningen medeltalet 4,5 på skalan 1–5. År 2015 ordnade vi därtill en utbildningshelhet i syfte att främja en smidig vardag, där vi behandlade tidssparande arbetssätt och verktyg som även förbättrar samarbetet och effektiviserar mötespraxisen. I utbildningen för en smidigare vardag deltog sammanlagt 377 anställda, som bedömde utbildningen med medeltalet 4,2 på skalan 1–5. Sammanlagt använde varje anställd i genomsnitt 13 timmar för olika utbildningar år 2015.

Utöver utbildning i en smidig vardag ordnade vi år 2015 även bl.a. coaching-utbildning för chefer, mentorverksamhet, utbildning i konsten att uppträda och ge respons, utbildning som fördjupar arbetspensions- och försäkringskunnandet och utbildning i användningen av det nya pensionshandläggningssystemet. Vi kommer även år 2016 att ordna åtminstone utbildning i konsten att uppträda, coaching-utbildning och även utbildning i att använda tekniska arbetsredskap.

FRÄMJANDE AV MÅNGFALD

Vi betraktar mångfald ur ett brett perspektiv som förutom jämlikhet mellan könen, även innebär att vi beaktar t.ex. delvis arbetsföra, personer i olika åldrar eller från olika kulturella bakgrunder i ledarskapet och personalplaneringen. Vi ser arbetstagarnas olika kompetensområden och färdigheter, bakgrund och egenskaper som styrkor som förbättrar företagets innovativitet och resultatförmåga.

Därför beaktar vi mångfald i vår personalplanering. Ledandet av en mångfaldig arbetsplats på ett framgångsrikt sätt utgör en viktig del av vår personalledning. År 2015 fokuserade vi framför allt på att främja kvinnornas karriärmöjligheter genom att delta i projektet Dialog, som hade som mål att stöda fler kvinnor att söka sig till chefsposter. Under projektet observerade vi utvecklingsobjekt, som vi nu tagit itu med. Ärenden som vi avser att förbättra är bl.a. att identifiera de anställdas potential, att förbättra möjligheterna till arbetsrotation, att stöda kvinnors sakkunskap och rapporteringen om kvinnornas karriärutveckling. Utvecklingsmålen har fogats som en del av jämställdhetsplanen för år 2016. Som en fortsättning på projektet Dialog inledde vi också ett eget företagsövergripande mentorprogram för kvinnor tillsammans med Elisa, Fujitsu, RAY, Skanska och Wärtsilä.

År 2016 kommer vi att upprätta de första jämställdhetsplanerna som förutsätts enligt den nya diskrimineringslagen. Jämställdhetsplanen behandlas i kommunikationsutskottet och godkänns i ledningsgruppen.

Mångfalden inom Ilmarinen har hittills utvecklats relativt långsamt på grund av den låga personalomsättningen. Jämlikheten mellan könen förverkligas emellertid redan nu. Det finns nästan lika många kvinnor som män i Ilmarinens ledning: av medlemmarna i ledningsgruppen är hälften kvinnor och i ledningen på mellannivå är 46 procent kvinnor. På gruppchefnivå är antalet kvinnor däremot betydligt större än antalet män, dvs. 71 procent. Siffran motsvarar rätt väl könsfördelningen bland hela personalen: 66 procent av våra arbetstagare är kvinnor och 34 procent män. Kvinnornas representation i förvaltningsorganen är tillsviare emellertid mindre. Av ledamöterna i Ilmarinens styrelse är 21 procent kvinnor och av ledamöterna i förvaltningsrådet 18 procent.

I tabellerna anges antalet anställda i Ilmarinen och fördelningen enligt olika typer av anställningar, arbetsavtal, kön, ålder och organisationsnivå. Vid utgången av år 2015 var det totala antalet fast anställda och visstidsanställda i Ilmarinen 573 och medelåldern bland hela personalen var 47 år.

ANTALET ANSTÄLLDA I ILMARINEN ENLIGT ANSTÄLLNING OCH ARBETSAVTAL 2015 (G4-10)	Sammanlagt	Andelen kvinnor	Andelen män
Fast anställda	542 (95 %)	357 (66 %)	185 (34 %)
• Fast anställda på heltid	492 (91 %)	316 (64 %)	176 (36 %)
• Fast anställda på deltid	50 (9 %)	41 (82 %)	9 (18 %)
Visstidsanställningar	31 (5 %)	19 (61 %)	12 (39 %)

KÖNSFÖRDELNINGEN BLAND ILMARINENS PERSONAL OCH I FÖRVALTNINGSORGANEN 2015 (G4-LA12)	Sammanlagt (antal)	Andelen kvinnor	Andelen män
Hela personalen	573	376 (66 %)	197 (34 %)
Tjänstemän och sakkunniga	500	336 (67 %)	164 (33 %)
Gruppchefer	24	17 (71 %)	7 (29 %)
Ledning på mellannivå	41	19 (46 %)	22 (54 %)
Ledningsgruppen	8	4 (50 %)	4 (50 %)
Styrelsen	15	3 (21 %)	12 (79 %)
Förvaltningsrådet	27	5 (18 %)	22 (82 %)

ÅLDERSFÖRDELNINGEN BLAND ILMARINENS PERSONAL OCH I FÖRVALTNINGSORGANEN 2015 (G4-LA12)	Andelen under 30 år (%)	Andelen 30-50-åringar (%)	Andelen över 50 år (%)
Personal	4 %	58 %	38 %
Styrelsen	0 %	14 %	86 %
Förvaltningsrådet	0 %	21 %	79 %

FÖRHÅLLET MELLAN LÖNERNA FÖR KVINNLIGA OCH MANLIGA ANSTÄLLDA I ILMARINEN 2015 (G4-LA13)**Kvinnornas genomsnittliga löneandel av mäns löner (%)**

Ledningsgruppen (exkl. verkställande direktören)	79 %
Hela den övriga personalen	74 %

RÄTTVISA LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

På grund av karaktären och omfattningen av vår grundläggande uppgift intresserar Ilmarinens löne- och ersättningsförfaranden många av intressegrupperna. Det är således viktigt att öppet informera om dem.

Beslut som gäller Ilmarinens löne- och arvodespolitik och -arrangemang fattas av Ilmarinens styrelse. År 2015 förnyade styrelsen incitamentsystemen med undantag för de ersättningar som betalas via personalfonden. Ersättningssystemet beskrivs på vår [webbplats](#).

Enligt styrelsens riktlinjer är Ilmarinens löner konkurrenskraftiga, rättvisa och jämlika samt även styrande och sporrande. Lönerna styrs också av kollektivavtalet för försäkringsbranschen, som med undantag av ledningen på mellannivå och medlemmarna i ledningsgruppen omfattar hela den

övriga personalen, dvs. 91 procent av alla anställda i Ilmarinen.

Löne- och ersättningssystemen har i uppgift att engagera personalen och ledningen i bolaget och att sporra till åtgärder för att uppnå de strategiska målen och värderingarna. Vårt mål är att löner ska grundas sig på hur krävande arbetet är samt på personliga prestationer och kompetens. Detta bidrar till rättvisa löner – bland annat med tanke på jämlikheten mellan kvinnor och män. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män i Ilmarinen beror i regel på skillnader i de krav som arbetet ställer.

Vi följer utvecklingen av både löner och ersättningar i förhållande till jämförelsegrupper varje år. Resultaten behandlas i ledningsgruppen och styrelsen. Ilmarinens styrelse bedömer även varje år hur väl löne- och ersättningssystemen fungerar och minst en gång under strategiperioden görs en mer djupare bedömning av systemen.

Ersättningar till medlemmarna i högsta ledningen, styrelsen och förvaltningsrådet

Vi rapporterar varje år om de arvoden som betalas till medlemmarna i Ilmarinens förvaltningsorgan samt om löner, arvoden och tilläggs pensionsförmåner till högsta ledningen på vår [webbplats](#).

Ilmarinens bolagsstämma beslutade år 2015 att hålla arvoden till förvaltningsrådet oförändrade. Årsarvodet till förvaltningsrådets ordförande är 5 000 euro, till vice ordföranden 3 800 euro och till ledamöterna 2 500 euro. Arvodet för förvaltningsrådets möten och övervakningsmöten är 500 euro. Frånvaro från förvaltningsrådets möte minskar årsarvodet med 750 euro/frånvaro. Förvaltningsrådet sammanträdde två gånger under år 2015.

Ilmarinens bolagsstämma beslutade år 2015 att också hålla arvoden till styrelsen oförändrade. Årsarvodet till styrelsens ordförande är 38 000 euro, till vice ordföranden 27 000 euro, till ordföranden för revisions- och riskhanteringsutskottet 20 000 euro, till ledamöterna 16 000 euro och till suppleanterna 13 000 euro. Mötesarvodet till styrelsen och till nominerings- och ersättningsutskottet är 500 euro. Mötesarvodet till medlemmarna i revisions- och riskhanteringsutskottet är 750 euro. Styrelsen sammanträdde elva gånger under år 2015.

År 2015 fick Ilmarinens verkställande direktör Timo Ritakallio inkomster bestående av månadslön inklusive naturaförmåner, årsbonus och långsiktig bonus för ledningen för sammanlagt 714 796,35 euro. Närmare information om ersättningar till högsta ledningen och förvaltningsorganen år 2015 finns i [ersättningsförklaringen](#) (på finska).

DE AFFÄRSETISKA PRINCIPERNA

COMPLIANCE

Ilmarinens verksamhet bygger på en god förvaltning och ansvarstagande. Det är viktigt att bestämmelser, principer och värderingar iakttas i alla funktioner. Detta framhävs speciellt i beslutsfattandeprocesserna för att Ilmarinens verksamhet ska uppfattas som ansvarsfull och tillförlitlig även i intressegruppernas ögon.

Ilmarinen har en heltidsanställd Compliance Officer. Compliance Officeren har i uppgift att stöda ledningen och styrelsen i ordnandet av en tillförlitlig förvaltning och att övervaka regelefterlevnad i bolaget. Compliance Officeren hör organisatoriskt under direktören för juridiska ärenden, men rapporterar direkt till styrelsen, revisions- och riskhanteringsutskottet och till verkställande direktören såsom överenskommit och alltid vid behov. Styrelsen fastställer en plan för Compliance-verksamheten varje år och följer upp genomförandet av den.

Ilmarinens sätt att arbeta fastställs i bolagets uppförandekod, [Code of Conduct](#).

Den anger bland annat att vi iakttar jämlikhet och säkerhet, ett gott försäkringssätt, att vi inte godkänner mutor, att vi identifierar och förebygger konflikter, inte missbrukar

insiderinformation, sörjer för dataskydd, identifierar våra kunder, gör ansvarsfulla upphandlingar och genomför ett ansvarsfullt samarbete inom arbetspensionsbranschen. Styrelsen har fastställt Code of Conduct-uppförandekoden och de interna handlingsreglerna i anslutning till den samt våra offentliga riktlinjer och regler, som finns på vår [webbplats](#).

Det finns riktlinjer för bl.a. insiderärenden, intern kontroll, upphandling och mutor samt för databehandling.

Uppförandekoden Code of Conduct och de noggrannare affärsprinciperna gäller alla anställda i Ilmarinen. Utbildning har ordnats i anslutning till bägge och statistik om utbildningarna har förts i Ilmarinen i enlighet med Compliance-planen ända sedan år 2013. År 2013 ordnade vi 15 interna utbildningsevenemang, i vilka det sammanlagt deltog 134 anställda. Efter det hölls en paus på två år och år 2016 kommer bolagets Compliance Officer att åter ordna utbildning i uppförandekoden, vilken genomförs i en mer omfattande form för hela personalen och i fortsättningen även för alla nyanställda. Compliance Officeren ger också mer fördjupande utbildning och tolkningshjälp i

praktiska frågor både om uppförandekoden och om andra handlingsregler.

Utöver utbildningar innehåller Compliance-planen för år 2016 även rådgivning, handledning och övervakning, samt utvecklande av Ilmarinens förfaranden, samarbetet mellan olika enheter och rapporteringen. Vårt mål är att utveckla standardiserade processer som underlättar den dagliga affärsverksamheten.

År 2015 bedömde Ilmarinens Compliance Officer att bolagets totalrisknivå vad gäller Compliance-riskerna är på måttlig nivå. Ilmarinen ålades varken vite eller icke-penningmässiga sanktioner på grund av brott mot lagstiftning eller bestämmelser under år 2015.

ETT ANSVARSFULLT KUNDARBETE

Ett ansvarsfullt kundarbete innebär att vi iaktar ansvarsfulla handlingssätt i anskaffningen av nya kunder och att vi behandlar alla kunder rättvist och jämlikt samt så att vår affärsverksamhet inte ger orättvisa fördelar åt någon part. Vi iaktar god försäkringssed i våra funktioner.

Enligt Ilmarinens upphandlingsprinciper bedriver vi affärsverksamhet enligt god sed

på marknadsvillkor. Våra placeringar ska dessutom uppfylla kraven på lönsamhet och vara betryggande.

Klarare reglering om arbetshälsoverksamhet

Tillhandahållande av arbetshälsoverksamhet utgör en traditionell del av arbetspensionsbolagets verksamhet. Vår arbetshälsoverksamhet syftar till att minska och förebygga risken för arbetsoförmåga bland personalen i våra kundföretag. Verksamheten har också ett viktigt samhälleligt mål: att förlänga yrkesbanorna. Arbetshälsoverksamheten ska vara ändamålsenlig och effektiv och därför följer vi systematiskt upp resultaten av våra arbetshälsoverksamhetsprojekt.

År 2015 gjorde Finansinspektionen en omfattande inspektion av arbetshälsoverksamheten i arbetspensionsbolagen. Finansinspektionen ansåg att Ilmarinens tjänster var av hög kvalitet. Vi fick beröm för att vi antecknat verksamhetsmålen, principerna och handlingsmodellerna samt följ upp deras genomförande. Vi har även följt upp projektens effektivitet och uppnått goda resultat.

Enligt Finansinspektionen har arbetspensionsbolagen emellertid varierande praxis då det gäller finansieringen av arbetshälsoprojekt, riskbundenheten styr inte allokeringen av pengarna och arbetshälsoverksamheten är i för stor grad inriktad på nykundsanskaffningen. På basis av inspektionen meddelade Finansinspektionen vid ingången av år 2016 nya föreskrifter och anvisningar för hanteringen av risken för arbetsförmåga för arbetspensionsbolagen. Framöver kan arbetshälsoverksamhet endast finansieras med den del som ingår i ArPL-avgiften för hantering av risken för arbetsförmåga. Därtill ska kundens egna finansiella insats i ett projekt som avser att främja arbetsförmågan vara minst lika stor som pensionsbolagets finansiella insats.

Vi har redan i flera år väntat på klara regler angående arbetshälsoarbetet i arbetspensionsbolagen. Finansinspektionens nya föreskrifter och anvisningar är ett steg i rätt riktning. Regleringen ökar verksamhetens tillförlitlighet och transparens samt främjar konkurrens framför allt vad gäller tjänsternas kvalitet. Riskbundenheten ska iakttas i allt från lämnande av anbud till genomförandet av projekten. Vi bedömer kundens situation samt risken för arbetsförmåga både ur personalledningssynvinkel och med tanke på hanteringen av risken för arbetsförmåga.

Vi har en god utgångspunkt att verka i den nya situationen. Ilmarinens gedigna kompetens då det gäller att minska risken

för arbetsförmåga i kundföretagen och att bygga ett bättre arbetsliv samt tjänsternas bevisade effektivitet och uppföljning utgör våra konkurrensfördelar. Våra sakkunniga kommer emellertid att få en allt starkare roll i kundarbetet. Vi kommer sannolikt att minska anlitandet av externa nätsamarbetspartners. I fortsättningen kommer våra tjänster att koncentrera sig på det värde som produceras för kunderna via sakkunskap, goda nätverk och digitala tjänster.

Vårt mål är att under år 2016 introducera hela vår säljpersonal i företagsansvar och vad det betyder inom kundarbetet. Kundernas intresse för företagsansvarsfrågor har ökat och vid behov tar vi upp arbetspensionsaspekterna även vid kundkontakter. Vi kommer också att utveckla bedömningen av hur riskbunden och effektiv vår arbetshälsoverksamhet är.

Kundhelheter och risker bedöms i en kommitté som hittills har bestått av representanter för våra kund- och ekonomifunktioner. Kommittén kommer att få större betydelse i fortsättningen speciellt vid bedömningen av risken för arbetsförmåga i kundföretagen. Vi kommer därför att utvidga kommitténs uppgifter och sammanställning.

Därtill har vi redan länge föreslagit fri priskonkurrens inom arbetspensionsbranschen. Detta skulle förbättra pensionssystemets effektivitet och ytterligare sporra bolagen att konkurrera med hjälp av tjänsternas kvalitet.

DATASKYDD

Inom Ilmarinen innebär dataskydd att uppgifter både om personer och om företaget hålls hemliga. Dataskyddet är särskilt viktigt hos oss då vi behandlar en stor mängd konfidentiella uppgifter. Dataskyddet är reglerat i lag och regleringen kommer att öka i framtiden. EU:s dataskyddsförordning börjar tillämpas från ingången av år 2018. I och med förordningen påförs Ilmarinen i egenskap av registerförare många nya skyldigheter och brott mot dem leder till omfattande administrativa sanktioner. Dataskyddsproblem skulle också skada hela pensionssystemets tillförlitlighet.

Utöver personuppgiftlagen tillämpar vi även sekretessbestämmelserna inom branschen. Enligt dem ska uppgifter om Ilmarinen, försäkringstagarna, de försäkrade, pensionsökanden och pensionstagare samt om samarbets- och avtalspartners hållas hemliga. Vi ser till att dataskyddet genomförs med dataskyddsförfaranden som bl.a. berör datatekniken, säkerheten i lokaliteterna och samt genom att säkerställa att de anställda har tillräckliga kunskaper om dataskydd. Till dataskyddsförfarandena hör bl.a. att användarna identifieras med användarnamn och lösenord, passerkontroll och att användarbehörighet enbart beviljas på basis av arbetsuppgifterna. Våra dataskyddsförfaranden koncentrerar sig i huvudsak på att förhindra dataskyddsproblem. Vi granskar datasystemens logghantering även i efterskott för att kontrollera en

saklig användning. Våra datasystem samt våra arbetsprocesser och metoder bör uppfylla kraven på datasekretess och en god informationshantering.

Affärsenheterna ansvarar för att dataskyddet genomförs i enheternas egen verksamhet. Ilmarinens ledning är i sista hand ansvarig för att vår verksamhet följer lagen också då det gäller dataskyddet. Dataskyddsärendenas tekniska genomförande koordineras av dataskyddschefen och skyddandet av lokaliteterna koordineras av säkerhetschefen. Avdelningen för juridiska ärenden följer lagstiftningsprojekt och ger ledningen och affärsenheterna juridiskt stöd i dataskyddsärenden.

År 2015 mottog vi inte ett enda klagomål för att ha brutit mot kundernas integritetsskydd eller för att ha tappat bort kunduppgifter. I början av år 2015 inträffade emellertid en överbelastningsattack, som störde Ilmarinens verksamhet. Vi reagerade på attacken genom att ta fram förebyggande åtgärder för överbelastningsattacker.

Under år 2015 gjorde vi också förberedelser för de krav som EU:s dataskyddsförordning kommer att medföra. I slutet av året inledde vi en översyn av dataskyddet, som fortsätter år 2016. Vid översynen av dataskyddet granskar vi huruvida våra förfaranden fyller kraven i lagen och identifierar utvecklingsbehoven.

TRANSPARENS

ÖPPEN DIALOG MED INTRESSEGRUPPERNA

Ilmarinens verksamhet har stor samhällelig betydelse. Vi sköter den sociala tryggheten för en stor del finländare, och som en stor investerare har vår verksamhet en omfattande inverkan på det finländska näringslivet.

Enligt etablerad definition utgörs intressegrupperna av alla de aktörer, på vilka bolagets verksamhet inverkar eller vilkas verksamhet inverkar på bolaget. På grund av vår uppgifts samhälleliga natur har Ilmarinen många mycket olika slags intressegrupper. För att vi ska kunna utveckla vår verksamhet att bli allt bättre, för vi en öppen diskussion med våra kunder, de aktörer som representerar dem samt med våra andra intressegrupper.

Viktiga intressegrupper förutom våra kunder och personal är arbetsmarknadsorganisationerna, samhälleliga beslutsfattare samt myndigheterna, eftersom dessa inverkar på lagstiftningen inom branschen och beredningen av den. Därtill har tillsynsmyndigheterna en viktig roll.

Vi har också en nära dialog med intressebevakarna inom branschen. Vi deltar aktivt i bl.a. i olika arbetsgrupper och

ILMARINEN I VÄXELVERKAN MED INTRESSEGRUPPER (G4-24, G4-26, G4-27)

INTRESSEGRUPP	Intressentgruppens viktigaste förväntningar	Kanaler för växelverkan, intensitet och åtgärder
Kunder	Den bästa kompetensen inom branschen. Öppen, transparent och ansvarsfull ärendeskötsel. Främjande av arbetshälsa. En lättförståelig och klar dialog och smidiga kontakter.	Täta kundkontakter och ett nära kundsamarbete. Högklassiga tjänster för främjande av arbetsförmågan. Aktivt utvecklande av kundtjänsten. Lättförståeligt kundmaterial.
Personal	Ansvarsfull personalledning, fungerande växelverkan, jämlikhet, ett gott arbetsklimat och goda arbetsförhållanden samt konkurrenskraftiga löner.	Ledarskap som stöder framgång och kompetensutveckling. Klara mål, uppföljning av målen och belöning. Ett omfattande arbetshälsoarbete som hela tiden utvecklas. En nära växelverkan.
Nuvarande och framtida pensionstagare	Skötseln av det lagstadgade pensionsskyddet ansvarsfullt och långsiktigt. Enkel, lättförståelig och snabb pensionservice. Satsningar på arbetslivets kvalitet.	Kundservice av hög kvalitet, tillhandahållande av lättförståelig pensionsinformation, snabba handläggningstider, satsningar på att främja arbetsförmågan, tryggande av pensionstillgångarna. Fortlöpande växelverkan via bl.a. undersökningar, utredningar, evenemang och kundservice.
Myndigheter och beslutsfattare	Ett gott samarbete, ett öppet informationsutbyte och en öppen växelverkan som underlättar beredningen av beslut. Ett gemensamt mål är beslut och reformer som gynnar hela samhället.	Öppen dialog med myndigheter och beslutsfattare. Regelbundna möten och kontakter bl.a. i olika arbetsgrupper och på olika evenemang.
Arbetsmarknadsorganisationerna	Ett gott samarbete, god informationsgång som stöd för beslutsfattandet och förhandlingar. Ett av målen är att trygga pensionsskyddets nivå och pensionsåldern samt att hålla kostnaderna för systemet på en skälig nivå.	Kontakthållande via Ilmarinens styrelse, förvaltningsråd och delegationer. Regelbundna möten och annan nära kontakthållning i beredande frågor bl.a. i olika arbetsgrupper och på olika evenemang.
Organisationer inom branschen	Ett gott och öppet samarbete. Ilmarinens sakkunskap gynnas inom hela branschen. Ett mål är att trygga pensionssystemets hållbarhet och funktion.	Mångsidigt samarbete med bl.a. Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Pensionsskyddscentralen och Finansbranschens Centralförbund. Som kanaler för samarbetet fungerar olika arbetsgrupper, ordinarie förhandlingssamman-sättningar och olika evenemang.
Media	Öppen kommunikation, tillförlitlig information och snabb service. Ilmarinens sakkunskap tillgänglig för medierna: bidrar med nya infallsvinklar, aktiva ställningstaganden och förklarar ärendena på ett lättförståeligt sätt.	Öppen och aktiv kommunikation via olika kanaler. Regelbundna möten och kontakter. Bolaget reagerar snabbt och öppet på massmediernas begäran.
Utbildnings- och forskningsinstitut	Ilmarinen ställer sin sakkunskap till läroinrättningarnas förfogande. Erbjudande av sommarjobb och praktikantplatser. Gemensamma forskningsprojekt och öppen tillgång till information. Utvecklande av pensionssystemet och åtgärder för att göra det mer känt.	Samarbete med studeranden t.ex. då det gäller pro gradu -arbeten. Deltagande i olika evenemang som universiteten och läroinrättningarna ordnar. Rekrivering av sommararbetare.
Medborgarsamhället	En öppen och aktiv växelverkan. Ansvarsfull och tillförlitlig affärsverksamhet. Ilmarinens sakkunskap görs tillgänglig via olika kommunikationskanaler. Minimering av missbruk och skadeverkningar.	Öppen och aktiv kommunikation samt vilja att föra dialog med intressegrupperna. Växelverkan bl.a. på olika seminarier och möten samt i sociala media. Växelverkan även via traditionella medier.
Placeringsobjekt och samarbetspartners inom placeringsverksamheten	Öppen kommunikation, klara mål, konkurrenskraftiga placeringsvillkor, professionell och långsiktig verksamhet, snabb respons på frågor.	En klar kommunikation om placeringsvillkoren och verksamhetsmålen, en systematisk placeringsstrategi, snabba beslut. Växelverkan både regelbundet och vid behov.

kommittéer hos Arbetspensionsförsäkrarna TELA, Finansbranschens centralförbund och Förbundet för fastighetsägare och byggherrar i Finland RAKLI. Ilmarinen har även enskilda representationer hos andra aktörer, t.ex. i Centralhandelskammarens lagutskott och i Finlands aktuarieförenings regleringsarbetsgrupp.

Som en aktiv ägare för vi dialog med de företag som vi äger i Finland och utomlands. På grund av vårt betydande samhälleliga inflytande är vi även regelbundet i kontakt med medierna och deltar i den offentliga diskussionen i egenskap av verkställare av arbetspensionsskyddet.

Växelverkan och aktuella ärenden

För oss är det viktigt att vara lyhörd för vår omvärld och att förstå vilka ärenden som är viktiga för våra intressegrupper och det bästa sättet att behandla dem. Ilmarinens kommunikationsdirektör upprättar en kvartalsöversikt om vilka teman som är eller kommer att bli aktuella på de olika intressegruppernas arbetsschema. På basis av ledningens riktlinjer beslutar vi vilka intressegrupper vi vill diskutera med och om vilka teman. I den systematiska dialogen deltar såväl Ilmarinens ledning och sakkunniga som i tillämpliga delar även hela personalen som en naturlig del av arbetet. Enligt de enkäter som bedömer bolagets anseende och kommunikationsaktivitet värdesätter våra intressegrupper Ilmarinens förmåga till växelverkan.

År 2015 visade våra intressegrupper intresse för flera olika teman. Våra kunder var speciellt intresserade av det ekonomiska läget och pensionssystemets nuläge samt av de analyser som grundar sig vår sakkunnskap, dvs. det att vi i egenskap av investerare delar våra åsikter i ansvarighetsfrågor. Med arbetsmarknadsorganisationerna diskuterade vi bland annat om pensionsreformen och genomförandet av den. Media var intresserad av placeringsverksamheten, speciellt av våra fastighetsinvesteringar, samt av de ändringar som pensionsreformen medför. Medborgarorganisationerna var intresserade av ansvarighetsfrågor i anslutning till placeringsverksamheten, speciellt av skattebetalningen.

Medborgarsamhället var också intresserad av ärenden förknippade med de fastigheter som Ilmarinen äger. Vi förde exempelvis en aktiv dialog om biografen Maxims framtid med folkrörelsen Rädda Maxim. Dialogen ledde till en helt ny plan, där vi slutligen beslutade om att bygga en ytterligare salong för kvalitetsfilmer.

År 2015 deltog vi även aktivt i beredningen av det nationella inkomstregistret i samarbete med finansministeriet och andra aktörer inom pensionsbranschen. Inkomstregistret kommer i sinom tid att betydligt underlätta de finländska företagens administrativa börda.

Vi kartlade också åsikterna om olika företagsansvarsteman bland våra viktigaste intressegrupper 2014–2015. Vi använder kartläggningen som underlag vid update-

ringen av våra kärnpunkter inom företagsansvaret.

I fortsättningen är det viktigt att begrunda t.ex. vilka möjligheter som digitaliseringen för med sig då det gäller utvecklingen av dialogen med intressegrupperna.

KONSEKVENTA STÄLLNINGSTAGANDEN

Vi samarbetar med tillsynsmyndigheterna, intresseorganisationerna och andra organisationer inom branschen. Vi för också en aktiv dialog med beslutsfattare och arbetsmarknadsorganisationer i syfte att stärka arbetspensionssystemets funktion och bevara arbetspensionsskyddets starka ställning. På grund av Ilmarinens betydande samhälleliga ställning är det viktigt att våra budskap är enhetliga och våra ställningstaganden konsekventa.

Ilmarinens sakkunniga har gedigen kunskap om arbetspensionsbranschen, arbetslivet, ekonomi och investeringar. År 2015 har vi deltagit i samhällsdiskussionen om bl.a. pensionsreformen, hållbarheten av arbetspensionssystemets finansieringsbas, arbetslivets kvalitet, de ekonomiska utsikterna, ansvarsfulla investeringar, klimatförändringen och hållbar bygnadsverksamhet.

Vi får ofta yttrandebegäran om förslag till ändringar av lagstiftningen inom arbetspensionsbranschen t.ex. från social- och hälsovårdsministeriet eller EU. Ilmarinens ledningsgrupp svarar på viktiga yttrandebegäran. År 2015 anslöt sig begärandena bl.a. till pensionsreformen. Därtill svarar Ilma-

rinens sakkunniga direkt på mer tekniska yttrandebegäran som berör deras egna kompetensområden, t.ex. i frågor som berör bygnadsverksamhet.

Vi följer också själva aktivt vad som händer i vår omvärld och vilka förändringar som sker i den. Vi har utvecklat våra förfaranden under år 2015 för att säkerställa att våra ställningstaganden är väl förberedda och tar hänsyn till de viktigaste ansvarighetssynpunkterna.

Intresseorganisationen för de instanser som sköter lagstadgad arbetspensionsskydd Arbetspensionsförsäkrarna Tela och Finansbranschens Centralförbund (FC) är viktiga intresseorganisationer för oss. Vi deltar endast i ställningstaganden som berör arbetspensionsbranschen via FC och blandar oss inte i andra ärenden inom finansbranschen. I arbetsmarknadsärenden representerar vi arbetsgivarna i FC. Ilmarinens verkställande direktör är ordförande för Arbetspensionsförsäkrarna Telas styrelse och är på samma sätt som verkställande direktörerna i de övriga arbetspensionsbolagen medlem i FC:s arbetspensionsdirektion. Både Arbetspensionsförsäkrarna Tela och FC har även speciella sakkunnigarbetsgrupper, t.ex. FC:s företagsansvarsarbetsgrupp, som även representeras av Ilmarinens sakkunniga.

I enlighet med Ilmarinens principer har vi varken gett penningstöd, köpt konstverk eller gjort andra anskaffningar av politiska partier år 2015.

TRANSPARENT BESKATTNING

Ilmarinens skatteavtryck utgörs av skattebetalningen inom vår egen verksamhet, vår försäkrings- och placeringsverksamhet och i de företag som utgör placeringsobjekt. Vi främjar transparenta och ansvarsfulla rapporteringsförfaranden förutom i vår egen verksamhet även hos våra placeringsobjekt.

Beskattningen av pensionsystemet följer i Finland samma principer som i många andra länder. Ett gemensamt drag är att alla länder vill undvika en mångdubbel beskattning av pensionsbesparingarna och genom detta stöda pensionsfondernas tillväxt. En mångdubbel beskattning skulle skapa ett tryck på att höja pensionsavgifterna.

Arbetsgivarnas, företagarnas och löntagarnas arbetspensionsavgifter är avdragbara i inkomstbeskattningen. Då en löntagare eller företagare börjar få pension, upp bärs inkomstskatt på pensionen. År 2015 betalade Ilmarinen över 4,4 miljarder euro i pensioner, för vilka det betalades nästan en miljard euro i form av förskotts innehållning av inkomstskatt.

Beskattningen av Ilmarinens försäkrings- och placeringsverksamhet

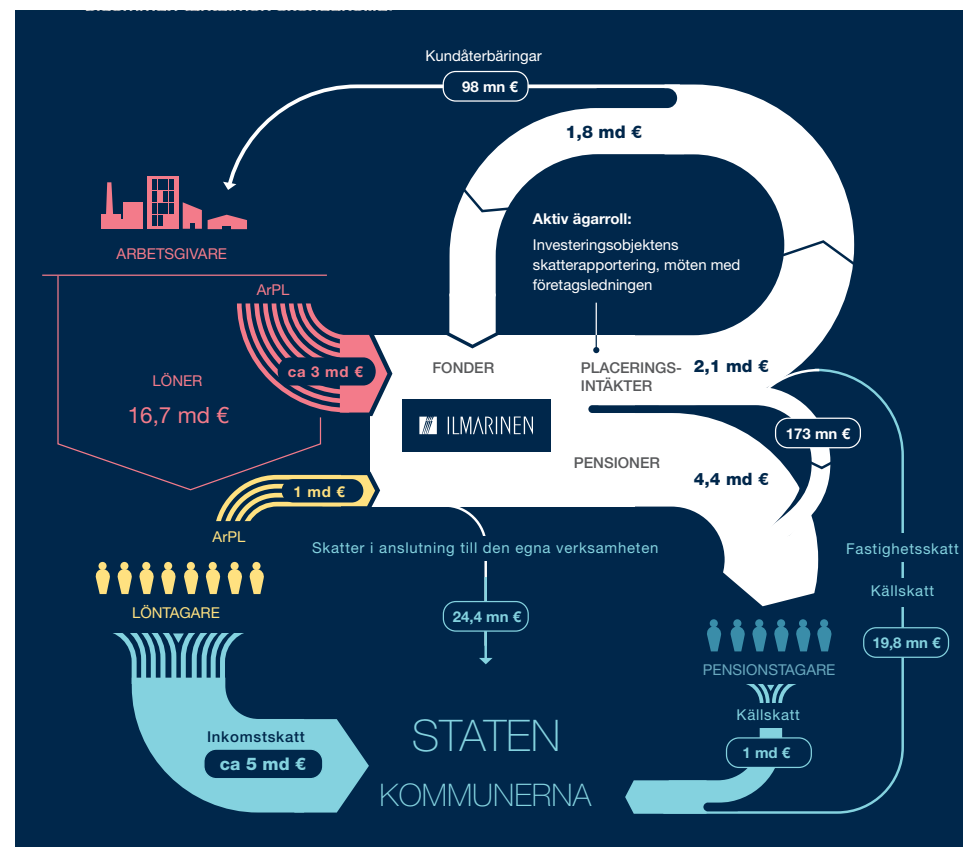
Pensionsförsäkringsbolagets verksamhet är verksamhet på vilken skatt för näringsverksamhet ska verkställas. Pensionsbolagen får intäkter i form av arbetspensionsförsäkringsavgifter och placeringsavkastning. Majoriteten av intäkterna används för utbetalningen av pensioner till nuvarande pensionstagare. Resten av intäkterna fonderas för framtida

pensioner. Pensionsbolagets ansvar för framtida pensionslöften bildar bolagets ansvarsskuld. Ansvarsskulden gottgörs med ett avkastningskrav, som garanterar att pensionernas värde består. Placeringsintäkter som överstiger avkastningskravet utökar solvenskapitalet som fungerar som riskbuffert för placeringsverksamheten.

Överföringen av placeringsintäkter till solvensbufferten är avdragbar i beskattningen, vilket innebär att den årliga variationen i placeringsavkastningen inte orsakar skattepåföljder. Arbetspensionsbolagets vinst för räkenskapsperioden fastställs utifrån de beräkningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på förhand och storleken på den fastställs på basis av den skäligen avkastningen som räknas på garantikapitalet eller annan kapitalbas.

Ilmarinen är ett ömsesidigt bolag som inte har något garantikapital och således heller ingen vinstutdelning, utan bolagets kapitalbas tillhör i sin helhet försäkringstagarna och de försäkrade. Fastän den beräknade årsavkastningen på kapitalet utgör beskattningsbar inkomst i ett pensionsbolag, har det emellertid inte uppstått någon skatt att betala, eftersom de skattebuffertar som influiter under tidigare år har minskat den beskattningsbara inkomsten.

Vi redogör för våra största aktie- och fondplaceringar jämte deras hemorter i noterna till Ilmarinens koncernbokslut. På placeringsavkastning från utlandet – liksom även på utdelning – upp bärs källskatt enligt skattekonventionerna, vilken är skatt

som ska betalas för intäkterna till placeringsobjektets hemort. Källskatten och de skattekonventioner som gäller dem varierar i olika länder och för enskilda placeringsobjekt. År 2015 betalade vi 11,2 miljoner euro i källskatt enligt skattekonventionerna.

Ilmarinen placerar i onoterade utländska och i vissa onoterade inhemska bolag som en del av ett konsortium som även består av andra inhemska och utländska investerare.

Det inkluderar ofta en skatteexpert som en del av förberedelsearbetet, som planerar en så skatteeffektiv placeringsstruktur som möjligt ur investerarnas synvinkel. Detta krävs speciellt av internationella investerare och är gällande praxis inom branschen. Det är viktigt att bedöma skattepåföljderna på förhand också för att vi ska kunna förutse nettoavkastningen på placeringarna med tanke på Ilmarinens förmånstagare, dvs. de

INTÄKTER OCH SKATTER FÖR ILMARINENS INVESTERINGSVERKSAMHET 2015 (MN EURO) (G4-EC1)	Nettointäkter före skatt	Betalad källskatt och fastighetsskatt	Återbäring av källskatt	Nettointäkter efter skatt	Skatter sammanlagt
Ränteintäkter	288,2			288,0	
Utdelningsintäkter	309,2	12,3	1,1	298,0	11,2
Fastighetsintäkter	123,5	8,6		114,9	8,6
Övriga placeringsintäkter/-kostnader	-66,8			-66,8	
Värdförändringar i bokföringen	1 945,1			1 954,1	
Förändring av värderingsdifferenser	-517,8			-517,8	
Placeringsintäkter sammanlagt	2 090,4	20,9	1,1	2 070,6*	19,8

*Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde

nuvarande och framtida pensionstagarna. Ändringarna i lagstiftningen kommer dock sannolikt att ställa dessa förfaranden i nytt ljus och att forma uppföranderegler inom branschen.

Som en betydande fastighetsägare betalade Ilmarinen år 2015 fastighetsskatt för 8,6 miljoner euro. Till den del fastigheterna är i icke-mervärdesskattepliktig användning (t.ex. bostadsfastigheter), innehåller underhålls- och byggkostnaderna s.k. dold mervärdesskatt, dvs. den mervärdesskatt som ska betalas för tjänster och material. Beloppet av dold mervärdesskatt har inte följts upp separat, eftersom andelen skattepliktiga hyresavtal varierar varje månad. Till den del verksamheten är skattepliktig är erhållen hyra skattepliktig och kostnaderna avdragbara.

Skatter i anslutning till Ilmarinens egen verksamhet

År 2015 använde vi 150,7 miljoner euro för egna rörelsekostnader. Cirka en tredjedel

utgjordes av arbetskräfskostnader. Av de löner och arvoden som vi betalade våra anställda redovisade vi totalt 13,8 miljoner euro i socialskyddsavgifter.

Pensionsbolagets verksamhet är i huvudsak icke-mervärdesskattepliktig. Det innebär att också Ilmarinen betalar mervärdesskatt för sina upphandlingar, men att det inte på samma sätt som bolag med skattepliktig verksamhet kan dra av de betalda skatterna från mervärdesskatt som det själv uppbär. Således var beloppet av den dolda mervärdesskatten i anslutning till Ilmarinens upphandlingar ca 10,2 miljoner euro år 2015.

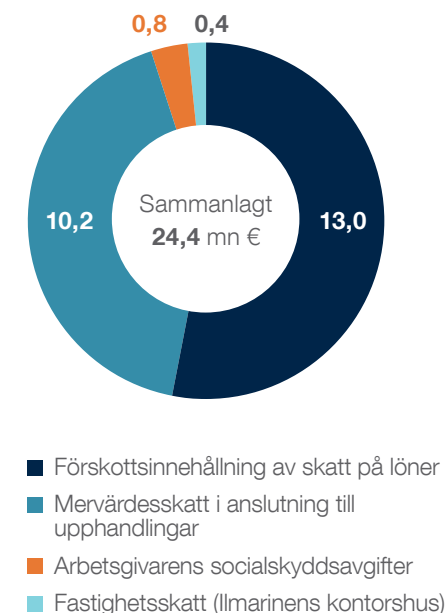
Skatteprinciperna

Under år 2015 träffade våra sakkunniga representanter för medborgarorganisationer, forskare och skatteexperter. Målet var att följa ändringarna i beskattningskraven i och med OECD:s och EU:s lagprojekt samt att få information om intressegruppernas förväntningar på Ilmarinen. Som vi förstår

det kan det arbete som OECD utför för att förhindra en förvittring av skattegrunden och vinstöverföringar (Base erosion profit shifting, BEPS) samt den lagstiftning som EU bereder och ändringarna i den för att dämpa en aggressiv skatteplanering inverka på Ilmarinen speciellt via fondstrukturerna och de börsbolag som vi äger.

Vi observerade att en effektiv ledning av skatteavtrycket och förändringarna i skattelagstiftningen kräver en aktiv uppföljning. Vårt mål under år 2016 är att bilda oss en uppfattning om vad en ansvarsfull skattebetalning för placeringar innebär för Ilmarinen. I detta syfte har vi inrättat en bestående skattearbetsgrupp, som består av representanter för Ilmarinens placerings-, ekonomi- och ansvarighetsfunktioner samt juridiska funktioner. Arbetsgruppen rapporterar om sitt arbete till Ilmarinens ledningsgrupp för ägarpolicy.

Skatter i anslutning till Ilmarinens egen verksamhet

ÖVRIGA UPPGIFTER OM FÖRETAGSANSVAR

ILMARINENS UPPHANDLINGAR

Servicestrukturen i vår verksamhet innebär att Ilmarinen inte har några långa underleverantörskedjor. Våra viktigaste upphandlingar handlar om datasystem och av uppbyggnad och underhåll av fastigheter. Vi har även upphandlat olika tjänster i anslutning till ledningen av arbetsförmågan. Upphandlingar görs också i samband med anlitaandet av konsulttjänster, städning, bevakning och lunchtjänster och vid anskaffningen av tjänstebilar. Dessutom skaffar vi även nödvändiga tjänster och varor i anslutning till vårt arbete.

På Ilmarinens samtliga upphandlingar tillämpar vi [upphandlingsprinciperna](#).

Vi gör upphandlingar enligt god sed på marknadsvillkor och konkurrensätter i huvudsak våra upphandlingar. Som urvalskriterier används bl.a. företagets yrkeskunskap, tillförlitlighet, ansvarsfullhet, resurser och ett konkurrenskraftigt pris på leveransen. Vi utvecklar upphandlingsfunktionen och systematiserar processerna hela tiden.

Vi tillämpar alltid lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitaande av utomstående arbetskraft då vi

fungerar som byggherre eller som beställare av renoverings-, reparations- och underhållstjänster i anslutning till byggnadsverksamhet. Beställaransvarslagen kan också behöva tillämpas i samband med hyrarbetskraft och i andra uppdrags- eller underleverantörsavtal, där arbetstagarna hos den som utför uppdraget arbetar i Ilmarinens lokaler eller i Ilmarinens arbetsobjekt och de arbetsuppgifter som utförs ansluter sig till Ilmarinens normala arbetsuppgifter.

År 2015 hade Ilmarinen cirka 120 huvudsakliga samarbetspartners i anslutning till olika upphandlingar. Dessutom anlitar vi specialleverantörer efter behov.

LEDNING AV FÖRETAGSANSVAR

Ilmarinens verkställande direktör och ledningsgrupp ansvarar för våra viktigaste ansvarsprinciper. På operativ nivå har företagsansvaret traditionellt koordinerats av en kommitté bestående av cirka 10 personer, som har sammanträtt minst två gånger om året och vid behov även oftare. En viktig del av verksamheten har varit att sprida information om företagsansvaret inom olika

funktioner genom hela organisationen. Vi förnyade handlingsmodellen år 2015 och tar i bruk nya förfaranden under år 2016.

Ett smidigt nätverk av sakkunniga

Företagsansvarsärendena bereds för verkställande direktören och ledningsgruppen av kommunikationsdirektören. Kommunikationsdirektören är också med i det nya kärnteamet som behandlar företagsansvar på operativ nivå tillsammans med det sakkunnigteam som ansvarar för Ilmarinens viktigaste företagsansvarsaspekter.

Till det operativa kärnteamet hör förutom kommunikationsdirektören även en sakkunnig på ansvarsfulla investeringar, en sakkunnig på ansvarighetskommunikation och redovisningschefen. Kärnteamet hjälper till att identifiera och söka lösningar på viktiga ansvarighetssynpunkter. Teamet ansvarar också för koordineringen av företagsansvarsnätverkets möten och genomför varje år en väsentlighetsbedömning, uppdaterar KPI-mätarna och ansvarar för företagsansvarsrapporteringen.

Till det interna sakkunnignätverket hör de personer som ansvarar för företagsan-

svarsaspekterna inom Ilmarinen. Nätverket sammanträder efter behov och enligt tema, så att de företagsansvarsaspekter som nära ansluter sig till varandra, såsom personaltillfredsställelse, löner och ersättningar samt mångfald behandlas bland de sakkunniga som ansvarar för personalansvarsfrågor.

Lagar, principer och nätverkssamarbete stöder en ansvarsfull verksamhet

Vi följer gällande lagar och föreskrifter i all vår verksamhet. Ilmarinen är politiskt och religiöst obundet. Utöver gällande lagar och myndighetsföreskrifter iakttar vi de mänskliga rättigheterna som fastställs i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, vilka bland annat är åsikts- och religionsfrihet, jämställdhet mellan människor och förbud mot diskriminering. I egenskap av arbetsgivare iakttar vi Internationella Arbetsorganisationen ILO:s deklaration om arbetslivets grundprinciper och -rättigheter.

Montreal PLEDGE

Vi har även förbundit oss till flera frivilliga förbindelser. Vi undertecknade FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investment) år 2006. År 2015 undertecknade vi Montreal Carbon Pledge som förpliktar oss att rapportera om koldioxidavtrycket samt Paris Pledge som syftar till att begränsa klimatuppvärmningen. Vi stöder CDP:s rapporteringsram om rapporteringen av växthusgasernas inverkan på klimat, vattendrag och skogar.

Därtill har vi flera principer som styr vår affärsverksamhet, såsom upphandlingsprinciper, skyldigheter att förebygga grå ekonomi och kommunikationsprinciper. De har publicerats på vår [webbplats](#).

Vår placeringsverksamhet styrs av principerna om ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning.

Vi deltar såsom medlem i föreningen för ansvarsfulla investeringar i Finland Finsif, i nätverket för företagsansvar FIBS och i

Climate Leadership Councils (CLC) verksamhet. Miljöansvaret i våra egna lokaler genomförs med hjälp av WWF:s Green Office.

RAPPORTERINGSPRINCIPER

Företagsansvaret utvecklas hela tiden. Under år 2015 kartlade vi på nytt Ilmarinens viktigaste företagsansvarsaspekter. Då vi fastställde de viktigaste aspekterna iakttog vi GRI-ramverket för hållbarhetsredovisning (Global Reporting Initiative) G4 och utöver GRI:s standarduppgifter beaktade vi även bilagorna för finansierings- (Financial Services) och fastighetsbranschen (Construction and Real Estate).

Vår ledande tanke är att företagsansvaret är införlivat som en del av hela vår verksamhet. Det är därför naturligt att största delen av de viktigaste företagsansvarsaspekterna kan härledas direkt ur Ilmarinens affärsverksamhet. Företagsansvaret ansluter sig till Ilmarinens samtliga strategiska tyngdpunkter – digitala tjänster, lönsam tillväxt, framgångsrik investeringsverksamhet och en energiskapande arbetsplats. Vissa aspekter togs fram av våra intressegrupper. Vi bedömer aspekternas väsentlighet enligt hur viktiga de är för våra intressegrupper och hur stor inverkan de har som en del av vår verksamhet.

Vi bedömer alltid aspekternas väsentlighet för hela värdekedjan. Som ett resultat av analysen identifierade vi sammanlagt 17 aspekter som är väsentliga med tanke på

Ilmarinens företagsansvar. De har alla beskrivits i denna företagsansvarsrapport med eventuella nyckeltal och mätare.

Rapporten har i huvudsak upprättats ur Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinens (moderbolaget) synvinkel. Om nyckeltalets beräkningsgräns avviker från moderbolagets gränser, anges detta i anslutning till nyckeltalet i GRI-innehållsindexet.

I Ilmarinens koncernbokslut konsolideras förutom moderbolaget alla dotterföretag i vilka moderbolaget har direkt eller indirekt över hälften av röstetalet. Ilmarinens dotterföretag, med undantag för det dotterbolag som producerar datatekniska tjänster åt Ilmarinen, är fastighetsbolag.

De ekonomiska ansvarsnyckeltalen grundar sig på Ilmarinens ekonomiska rapporter, bokföring och det fastställda bokslutet som har upprättats i enlighet med bokföringslagen, aktiebolagslagen, försäkringsbolagslagen och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. I bokslutet har även social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut, bokföringsförordningen, de beräkningsgrunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet samt Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar beaktats.

Nyckeltalen för miljöansvaret har rapporterats för de inhemska direkta fastighetsinvesteringarna och de har inhämtats av tjänsteproducenterna.

Nyckeltalen för personalen i anslutning till det sociala ansvaret omfattar moderbolaget Ilmarinens personal och nyckeltalen har räknats på basis av uppgifterna i bolagets personalförvaltningsystem.

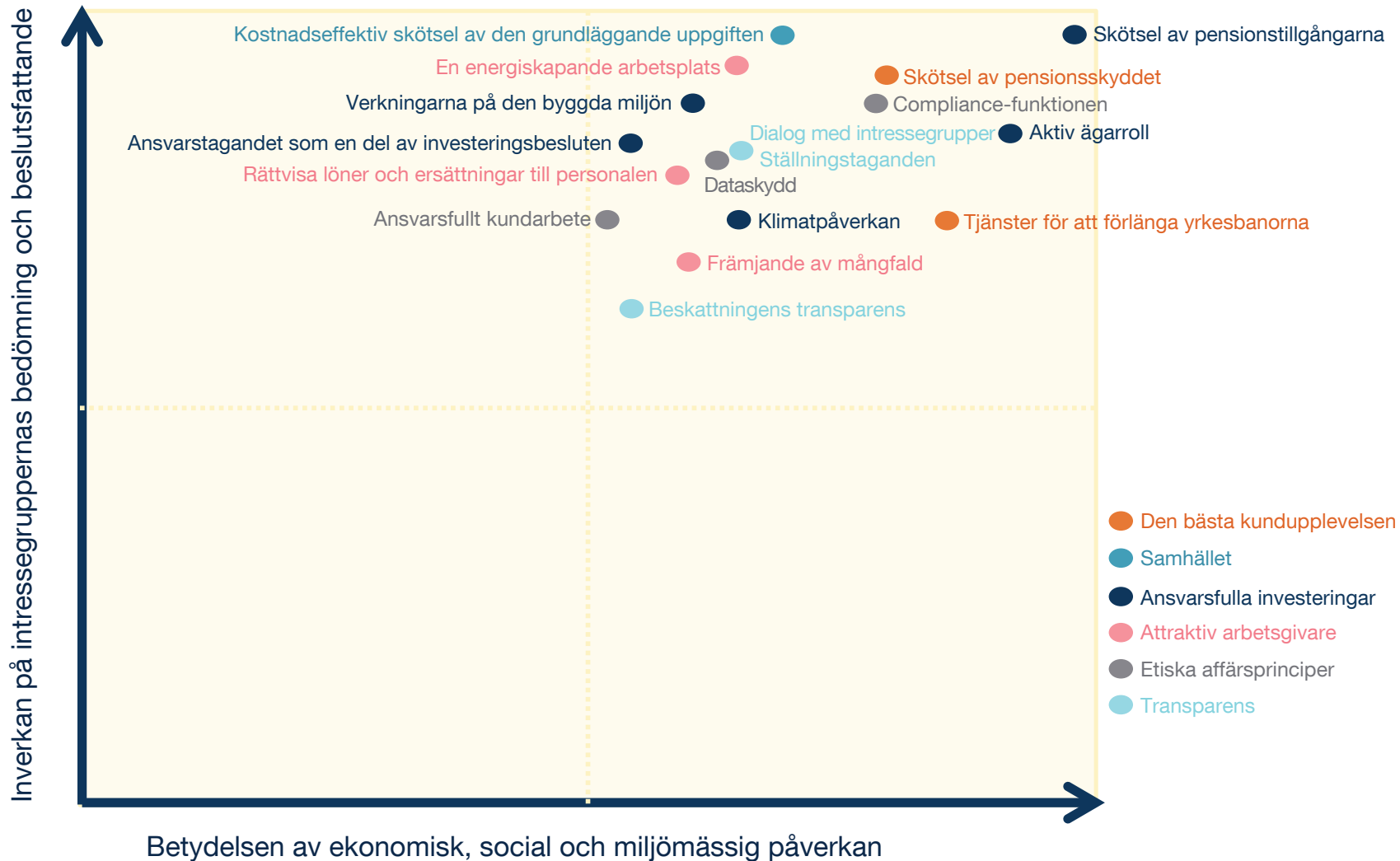
Företagsansvarsrapporteringen utvecklas

Vi har rapporterat om Ilmarinens ekonomiska och sociala ansvar samt om bolagets miljöansvar sedan år 2007. Nu rapporterar vi första gången om vårt företagsansvar i enlighet med riktlinjerna i de internationella ramverket Global Reporting Initiative (GRI).

Vi tillämpar de s.k. standardomfattningen (Core) i rapporteringsriktlinje GRI G4. Det särskilda standardinnehållet (Specific Standard Disclosures) har rapporterats utifrån de synvinklar som är väsentliga för Ilmarinen. Rapporten publiceras på finska, svenska och engelska och endast som nätversion. Rapporten har inte granskats av utomstående.

För jämförelse av rapportens innehåll med GRI G4-riktlinjerna redogörs i GRI-innehållsindexet.

De väsentliga aspekterna på företagsansvar Ilmarinen

ILMARINENS GRI-INNEHÅLLSINDEX

KOD	GRI: S INNEHÅLL STANDARDINNEHÅLL	RAPPORTERING
Strategi och analys		
G4-1	Verkställande direktörens översikt	Företagsansvarsrapport 2015, s. 2: Verkställande direktörens översikt
Organisationsprofil		
G4-3	Namnet på den redovisande organisationen	Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen
G4-4	Huvudsakliga varumärken, produkter och tjänster	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet
G4-5	Huvudkontorets läge	Porkalagatan 1, 00180 Ilmarinen, Finland
G4-6	Antalet länder där organisationen har verksamhet och en lista på de länder där organisationen har verksamhet eller som är av betydande med hänsyn till de i rapporten beskrivna väsentliga företagsansvarsaspekterna	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet
G4-7	Organisationens ägarstruktur och bolagsform	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet
G4-8	Marknadsområden	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet
G4-9	Den rapporterade organisationens storlek	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet
G4-10	Antalet anställda och fördelning enligt anställning och arbetsavtal, region och kön	Företagsansvarsrapport 2015, s. 21: Främjande av mångfald
G4-11	Anställda som omfattas av kollektivavtal	Företagsansvarsrapport 2015, s. 22: Rättvisa löner och ersättningar
G4-12	Organisationens leveranskedja	Företagsansvarsrapport 2015, s. 29: Ilmarinens upphandlingar
G4-13	Betydande ändringar i organisationens storlek, struktur, ägarstruktur eller leveranskedja under rapporteringsperioden.	Inga betydande förändringar.
G4-14	Tillämpande av försiktighetsprincipen	Försiktighetsprincipen har beaktats i hanteringen av Ilmarinens placeringsrisker i enlighet med de lagstadgade kraven.
G4-15	Externa aktörers principer eller initiativ som antagits eller främjas av organisationen.	Företagsansvarsrapport 2015, s. 29: Ledningen av företagsansvar
G4-16	Medlemskap i organisationer och intressebevakning	Företagsansvarsrapport 2015, s. 25: Öppen dialog med intressegrupperna och s. 29: Ledningen av företagsansvar
Identifierade väsentliga synpunkter och redovisningsgränser		
G4-17	Koncernens redovisningsgräns	Företagsansvarsrapport 2015, s. 30: Rapporteringsprinciper och Verksamhetsberättelse och bokslut 2015, s. 110
G4-18	Definition av rapportens innehåll	Företagsansvarsrapport 2015, s. 30: Rapporteringsprinciper
G4-19	Väsentliga aspekter	Företagsansvarsrapport 2015, s. 30: Rapporteringsprinciper
G4-20	Redovisningsgränser för väsentliga aspekter inom organisationen	Företagsansvarsrapport 2015, s. 30: Rapporteringsprinciper och s. 32: GRI-innehållsindex
G4-21	Redovisningsgränser för väsentliga aspekter utanför organisationen	Företagsansvarsrapport 2015, s. 32: GRI-innehållsindex
G4-22	Ändringar i tidigare rapporterade uppgifter	Inga ändringar.
G4-23	Betydande ändringar i rapportens omfattning och aspekternas redovisningsgränser	Ilmarinen rapporterar för år 2015 för första gången enligt GRI-riktlinjerna.

KOD	GRI: S INNEHÅLL STANDARDINNEHÅLL	RAPPORTERING
Intressentengagemang		
G4-24	Förteckning över organisationens intressegrupper	Företagsansvarsrapport 2015, s.25: Öppen dialog med intressegrupperna
G4-25	Grunder för identifiering och urval av intressegrupper	Företagsansvarsrapport 2015, s.25: Öppen dialog med intressegrupperna
G4-26	Principer för samarbetet med intressegrupper	Företagsansvarsrapport 2015, s.25: Öppen dialog med intressegrupperna
G4-27	De viktigaste frågorna och orosmomenten som intressegrupperna lagt fram	Företagsansvarsrapport 2015, s.25: Öppen dialog med intressegrupperna
Rapportbeskrivning		
G4-28	Rapporteringsperiod	1.1.-31.12.2015
G4-29	Datum för föregående rapport	År 2015 är den första rapportperioden om företagsansvar. Den föregående årsberättelsen har publicerats 30.3.2015.
G4-30	Publiceringsfrekvens	Rapporten publiceras varje år.
G4-31	Kontaktuppgifter för rapportbeställning och ytterligare frågor	info@ilmarinen.fi
G4-32	GRI-innehållsjämförelse	Företagsansvarsrapport 2015, s. 32: GRI-innehållsindex
G4-33	Policy och rutiner för extern granskning	Rapporten har inte genomgått extern granskning.
Förvaltning		
Förvaltningsstruktur och sammansättning		
G4-34	Förvaltningsstruktur och utskott	Verksamhetsberättelse och bokslut 2015, s. 23: Förvaltning och Företagsansvarsrapport 2015 s. 29: Ledning av företagsansvar
Etiken i affärsverksamheten		
G4-56	Värderingar och affärsprinciper	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet och s. 23: Compliance

KOD	GRI:S INNEHÅLL SÄRSKILT INNEHÅLL	RAPPORTERING	AVVIKELSER INOM REDOVISNINGSGRÄNSEN
Beskrivning av ledningssättet			
	Allmän beskrivning av ledningssättet (DMA)	Företagsansvarsrapport 2015, s. 29: Ledning av företagsansvar. Ledningssättet har även beskrivits i rapporten för de enskilda aspekterna i anslutning till varje aspekt.	
Ekonomiskt ansvar			
Ekonomiska resultat			
G4-EC1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt mervärde	Företagsansvarsrapport 2015, s. 4: Ilmarinen i korthet och s. 11: En kostnadseffektiv skötsel av den grundläggande uppgiften och s. 26: Beskattningens transparens	
Indirekt ekonomisk påverkan			
G4-EC8	Betydande indirekt ekonomisk påverkan och dess omfattning	Företagsansvarsrapport 2015, s. 8: Skötsel av pensionskyddet och s. 12: Skötsel av pensionstillgångarna	
Miljöansvar			
Energi			
CRE1	Fastigheternas energiintensitet	Företagsansvarsrapport 2015, s. 17: Inverkan på byggd miljö	Rapporteringen omfattar direkta inhemska fastighetsinvesteringar. Rapporteras inte för moderbolagets (Ilmarinens kontorshus) del.
Vatten			
CRE2	Fastigheternas vattenintensitet	Företagsansvarsrapport 2015, s. 17: Inverkan på byggd miljö	Rapporteringen omfattar direkta inhemska fastighetsinvesteringar. Rapporteras inte för moderbolagets (Ilmarinens kontorshus) del.
Utsläpp			
G4-EN18	Växthusgasernas utsläppsintensitet	Företagsansvarsrapport 2015, s. 16: Klimatpåverkan	Rapporteringen omfattar placeringar i den direkta aktieportföljen. Rapporteras inte för moderbolagets (Ilmarinens kontorshus) del.
Regelefterlevnad			
G4-EN29	Det penningmässiga värdet av vite i anslutning till betydande brott mot miljölagstiftningen och -bestämmelserna samt antalet icke penningmässiga sanktioner	Företagsansvarsrapport 2015, s. 23: Compliance	

KOD	GRI:S INNEHÅLL	RAPPORTERING	AVVIKELSER INOM REDOVISNINGSGRÄNSEN
-----	----------------	--------------	-------------------------------------

SÄRSKILT INNEHÅLL

Socialt ansvar

Personal och anställningsförhållanden

Sysselsättning

G4-LA1	Antalet nyanställda och deras andel av personalen samt personalomsättning per åldersgrupp, kön och region	Företagsansvarsrapport 2015, s. 19: Energiskapande arbetsplats	
Utbildning			
G4-LA9	Antalet utbildningstimmar per person i snitt under året enligt kön och personalkategori	Företagsansvarsrapport 2015, s. 19: Energiskapande arbetsplats	
Mångfald och jämlika möjligheter			
G4-LA12	Förvaltningsorganens sammansättning och personal per kategori och enligt kön, åldersgrupp, minoritetsgruppsstillhörighet och andra mångfaldsindikatorer	Företagsansvarsrapport 2015, s. 21: Främjande av mångfald	
Jämlika löner och ersättningar			
G4-LA13	Förhållandet mellan kvinnors och mäns grundlöner och ersättningar per personalkategori på betydande poster	Företagsansvarsrapport 2015, s. 22: Rättvisa löner och ersättningar	

Samhället

Åtgärder mot mutor och korruption

G4-SO4	Kommunikation och utbildning i anslutning till policyer och förfaranden mot korruption	Företagsansvarsrapport 2015, s. 23: Compliance	
Politiskt inflytande			
G4-SO6	Det sammanlagda värdet av politiska stöd per land och förmånstagare	Företagsansvarsrapport 2015, s. 26: Konsekventa ställningstaganden	
Regelefterlevnad			
G4-SO8	Det penningmässiga värdet av vite i anslutning till betydande brott mot lagstiftning och bestämmelser samt antalet icke penningmässiga sanktioner	Företagsansvarsrapport 2015, s. 23: Compliance	

Produktansvar

Produkt- och tjänsteuppgifter

G4-PR5	Resultaten från undersökningar av kundtillfredsställelsen	Företagsansvarsrapport 2015, s. 8: Skötsel av pensionsskyddet och s. 9: Tjänster för att förlänga yrkesbanorna	
Kundernas integritetsskydd			
G4-PR8	Antalet bekräftade klagomål i anslutning till brott mot kundernas integritetsskydd och borttappade kunduppgifter	Företagsansvarsrapport 2015, s. 24: Dataskydd	
En aktiv ägarroll			
FS10	Växelverkan i miljöfrågor och sociala frågor med de företag som ingår i värdepappersportföljen	Företagsansvarsrapport 2015, s. 15: En aktiv ägarroll	Rapporteringen omfattar direkta aktieinnehav i börsnoterade bolag.
FS11	Positiv och negativ värdering av investeringsobjekt då det gäller miljö- och socialfrågor	Företagsansvarsrapport 2015, s. 13: Ansvarigheten som en del av investeringsbesluten	Rapporteringen omfattar direkta investeringar i börsnoterade bolag och masskuldebrev som de emitterat.

ILMARINEN

ETT BÄTTRE
TILLVARO,
VARSÅGOD.